

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 52 • nr. 10 • november 2016 • € 1,75 • www.sp.nl

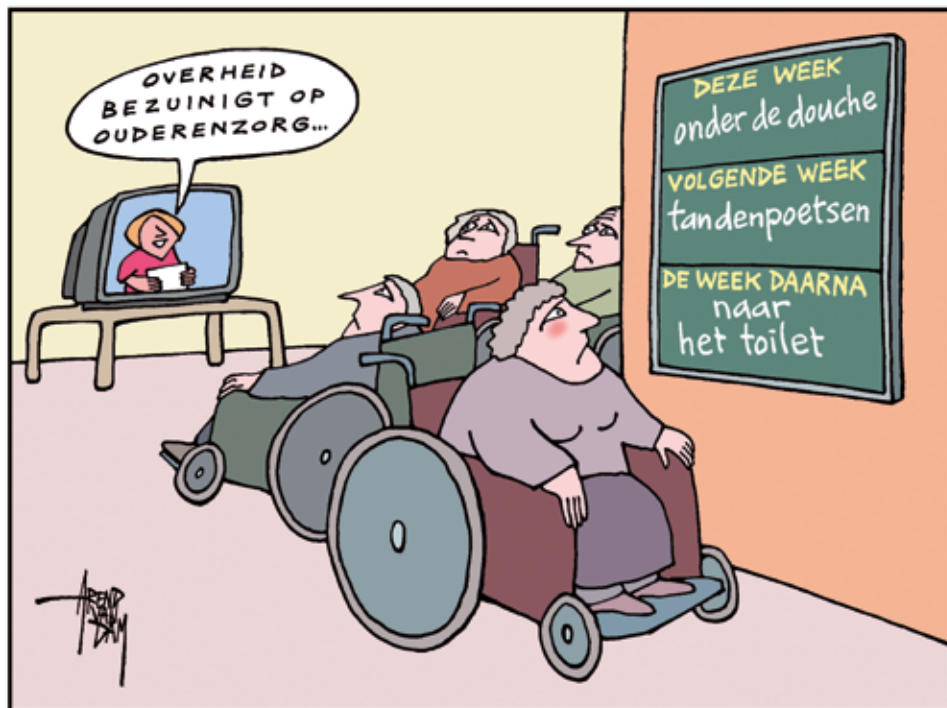
EDO BRUNNER

'MENEER, U HEEFT 19 SECONDEN OM TE POEPEN'

WERKEN ZONDER LOON: DE BODEM IS BEREIKT

RON MEYER BIJ QUIET 500: LUIDE STEM TEGEN STILLE ARMOEDE

Arend van Dam

KOFFIEPRAAT

Het Nationaal ZorgFonds verkoopt zichzelf. Het is dus gewoon een kwestie van het met zoveel mogelijk mensen erover hebben. De nieuwe mokken in de speciale webshop van het Nationaal ZorgFonds zijn daarvoor de perfecte binnenkomer. Ideaal om op je werk bij het koffiezetapparaat, of thuis aan de keukentafel, nieuwe mensen enthousiast te maken voor het Nationaal ZorgFonds. Ook in de webshop: vrolijke vouwtasjes en sportshirts die hetzelfde effect zullen hebben.

 Bestel je eigen Nationaal ZorgFonds-mok, tas of sportshirt via sp.nl/Zob

★ ROOD

jong in de SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

De jacht op huisjesmelkers is geopend! ROOD, jong in de SP voert ieder jaar de campagne 'Huisjesmelker van het Jaar'. In Nederland is nog steeds sprake van woningnood. Huisjesmelkers maken daar gretig misbruik van door bijvoorbeeld te veel huur te vragen en slecht onderhoud te plegen. Ondertussen staat er ook veel kantoormuur leeg. Er is dus sprake van woningnood naast leegstand. Daar moet

wat aan gedaan worden. Samen dwingen we concrete verandering af en zetten we het probleem op de kaart. Heb je zelf te maken met een huisjesmelker, of ken je iemand met zo'n horror-huisbaas? De jacht is weer geopend! Ga snel naar huisjesmelkervanhetjaar.nl

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving
Robert de Klerk, Gonnie Sluijs,
Nynke Vissia

Aan dit nummer werkten mee
Robin Bruinsma, Karen Veldkamp

Foto cover
Nynke Vissia

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Illustraties
Arend van Dam
Wim Steenhagen
Bob van Vliet

De Tribune op Internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen
T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

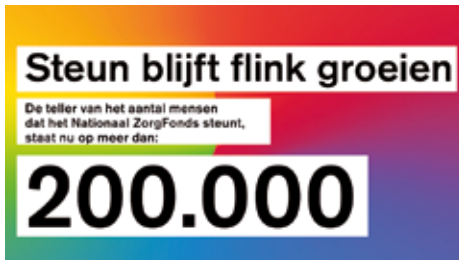
Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in gesproken vorm
Belangstellenden voor de Tribune op cd kunnen contact opnemen met de SP-administratie.

Tenzij anders vermeld, is op de inhoud van deze publicatie de Creative Commons Naamsvermelding-Niet Commercieel-GeenAfgeleideWerken 3.0 Nederland licentie van toepassing. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl>

IN DIT NUMMER

Actueel

Nationaal ZorgFonds:
de teller staat op 200.000!

4

Edo Brunner

‘Als je miljonair bent,
moet je niet zeiken’

6

Ron Meyer

‘Dat had ik een jaar geleden
niet durven dromen’

14

Werken zonder loon

Hoe de Participatiewet een
dam opwerpt

18

Ron bij Quiet 500

‘Wij nemen het idioom
van de rijken over’

23

10 Nibud: ‘Meer geld is niet per se de oplossing’

11 Masterplan Armoede: ‘Goed voor de economie’

16 Centerfold: Waarom pikken we dat gegraai?

26 Herman Beekers: Een pionier ging met pensioen

28 LinksVoor: Ernst Vijsma oefent alvast zijn Duits

29 Paul kijkt: I, Daniel Blake

12, 13, 27 Nieuws **30** Prikbord **31** Puzzel

32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Krokodillentranen

Zes jaar lang heeft de VVD de kans gehad. Zes jaar hadden zij de tijd om de problemen in de verpleeghuizen op te lossen. Om te zorgen dat ouderen een menswaardige oude dag hebben. Om de onderbezetting tegen te gaan en voor meer handen aan het bed te zorgen. Om ervoor te zorgen dat oude mensen naar het toilet kunnen wanneer ze moeten, in plaats van dat in een plascontract opgetekend staat wanneer ze naar de wc mogen.

De afgelopen jaren heeft Renske Leijten veel voorstellen gedaan om de onderbezetting in verpleeghuizen aan te pakken. Waarom is er al die jaren niet gekozen voor een harde bezettingsnorm voor voldoende en gekwalificeerd personeel? De VVD vond het niet nodig. Een maximumnorm voor overhead en bureaucratie, zodat zorggeld naar zorg gaat en niet naar papieren en managers? Ook daar lagen de liberalen dwars.

En toen kwam het nieuws over de plascontracten in verpleeghuizen. De VVD stond vooraan om er schande van te spreken. Of zorginstellingen en het zorgpersoneel er even voor willen zorgen dat we dit niet meer gaan zien. Wat een hypocrisie en wat een krokodillentranen. Had geïnvesteerd in plaats van jarenlang bezuinigd. En had geluisterd naar de medewerkers in verpleeghuizen die al jaren zeggen dat er te weinig personeel is en de werkdruk te hoog.

Hadden ze zich maar eerder de schrijnende toestanden in sommige instellingen aangetrokken en extra geïnvesteerd; daar hebben ouderen en het zorgpersoneel veel meer aan dan aan huilen om je eigen wanbeleid.

Emile Roemer
fractievoorzitter
SP

26 november

Landelijke aftrap Nationaal ZorgFonds Den Haag

Meld je aan: nationaalzorgfonds.nl/26-november

Vragen en antwoorden

› Huh? Landelijke aftrap? We zijn toch al een tijdje bezig?

Inderdaad: lokaal in zaaltjes, in buurten, op straat en op sociale media zijn steeds meer vrijwilligers al een paar maanden steun aan het verzamelen. Maar: dit is de eerste keer dat we mensen landelijk bij elkaar brengen.

› Wat gaan we op 26 november dan aftrappen?

Op die dag wordt een 100-dagenplan gepre-

senteerd. Een plan om het aantal vrienden van het Nationaal ZorgFonds nog verder te vergroten. En om hun invloed nóg groter te maken.

› Wat gebeurt er verder op die dag?

Er komen leuke optredens, er is aandacht voor organisaties en partijen die het Nationaal ZorgFonds steunen, natuurlijk een ludieke actie en veel muziek. Zo'n dag waarvan je later, als er een Nationaal

ZorgFonds is, zegt: ik was erbij toen de aftrap was.

› Waar en hoe en wat?

Het is op zaterdag 26 november in Den Haag, vroeg in de middag. Als je je aanmeldt op nationaalzorgfonds.nl/26-november dan krijg je ook informatie over bussen die vanuit alle provincies naar Den Haag rijden die dag. •

Wat gebeurt er nog meer allemaal rondom het ZorgFonds?

Foto Nynke Vissia

OVERAL IN HET LAND zijn bijeenkomsten over het Nationaal ZorgFonds. Informatieve avonden met mensen van het campagne-team, zorgexperts en veel (nieuwe) acti-visten, die daarna geïnspireerd aan de slag

kunnen. Sinds begin van de zomer zijn er al bijna 100 van die bijeenkomsten geweest, soms met honderden mensen. Kijk op nationaalzorgfonds.nl/agenda wanneer er de komende weken een bij jou in de buurt is. •

ER IS EEN SERIE FILMPJES met cabaretiers Edo Brunner en Arie Koomen die op een grappige manier laten zien wat er mis is met het zorgstelsel zoals het nu is. Zie pagina 6 van deze Tribune voor een interview

Steeds meer organisaties en partijen steunen
het Nationaal ZorgFonds. Een greep:

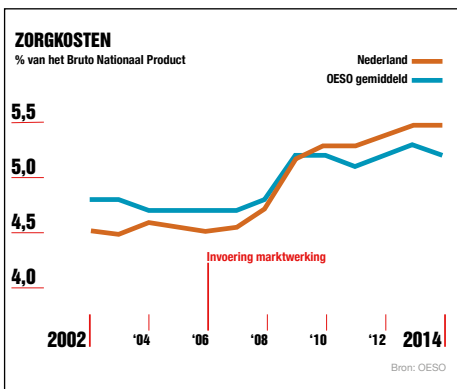

Steun blijft flink groeien

De teller van het aantal mensen dat het Nationaal ZorgFonds steunt, staat nu op meer dan:

200.000

nationaalzorgfonds.nl

STEEDS MEER EXPERTS bemoeien zich met de cijfers rondom het Nationaal ZorgFonds. En terecht! Want er wordt heel wat onzin verspreid over het plan. Leestips voor wie wil weten hoe het echt zit:

- Een interessante grafiek die duidelijk maakt dat verhalen als 'vóór de marktwerking rezen de kosten de pan uit, en dankzij de marktwerking gaat het nu veel beter' keiharde onzin zijn. Uit cijfers van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) blijkt dat vóór de invoering van de marktwerking Nederland flink minder uitgaf aan zorg dan het gemiddelde andere OESO-land, en nú juist een stuk meer.
- Het rapport over het Nationaal ZorgFonds, met cijfermatige ondersteuning: sp.nl/Zo2
- Een kritische analyse van de argumenten door een argumentatie-expert: 'Ik ben ervan overtuigd dat een goed debat het beste kan op basis van zo volledig mogelijke informatie': sp.nl/Zo6
- Zorgverzekering-vergelijker Zorgwatch doet ook een duit in het zakje: 'Een hoop herkauwde argumenten die vaak kant nog wal raken': sp.nl/ZoL •

met Brunner. Het eerste filmpje is nu al meer dan 250.000 keer bekeken. Kijk op facebook om de filmpjes te vinden én te verspreiden!

facebook.com/nationaalzorgfonds. •

Nationaal ZorgFonds

COLUMN

Trotse helden!

Achterstandsbuurt. Laagopgeleid. Lagere klasse. Paupers. Plebs. Aso's. Tokkies. De Britse schrijver Owen Jones schreef er een boek over: de denigrerende manier waarop er over de Britse *working class* wordt gesproken. Taal als effectief wapen. Woorden als krachtige munitie.

In Nederland is het niet anders. Heette de stratenmaker ooit nog gewoon een arbeider, nu is ie een laagopgeleide. Was hard werken en daadwerkelijk iets maken ooit erg nobel, nu mag je blij zijn als je daar nog van kunt rondkomen.

Het wapen tegen bullebakken en de brandstof van verzet is trots. 'Je mag van alles worden. Profvoetballer, advocaat of zelfs directeur. Als je maar nooit vergeet waar je vandaan komt', gaven mijn ouders me mee. Elke keer als ze me die boodschap meegaven, voelde ik trots. Diezelfde trots die ik voelde als de sjiekere buurten niet van de gastjes van het Pleintje in Zeswegen konden winnen. Al was het maar omdat wij de hele zomer van acht uur 's ochtends tot tien uur 's avonds aan één stuk door voetbalden. En die enkeling die met zijn ouders op vakantie ging, die baalde, want voetballen in Zeswegen was als voetballen in Oranje. Trots op de tuin van mijn ouders die in mijn beleving reusachtig was, totdat een vriendje uit een nabijgelegen dorp – wiens ouderlijk huis was omgeven door een tuin zo groot als een voetbalveld – staande in onze tuin aan mijn ouders vroeg waar de tuin precies was. Trots op de buurman, die als verkoper een heel goede baan had bij de V&D.

We zijn bij de SP niet zo van de vaandels. Niet lullen, maar poetsen. Maar als we iets hoog in ons vaandel moeten dragen, is het onze trots op de werkende klasse en de strijd die zij elke dag levert. Onze trots op al die mensen die knokken voor hun buurt, hun collega's en hun dromen.

Ik vind dat we die trots nog meer mogen uitdragen! Laten we 2017 uitroepen tot het Jaar van de Trotse Helden.

Wie is jouw working class hero?

Laat het me weten:
ronmeyer@sp.nl

Ron Meyer
voorzitter SP

Op naar een
Nationaal ZorgFonds
zonder eigen risico!

EDO & ARIE
KLUSSEN

actie!

grafisch

EDO BRUNNER

‘GA IK TE VER? IN DE ZÓRG GAAT HET TE VER’

Op humoristische wijze speelt Edo Brunner de hoofdrol in de nieuwe filmpjes van het Nationaal ZorgFonds. Humor over zo’n serieus onderwerp? ‘Doordat je het grappig brengt, komt de boodschap des te schrijnender over.’

‘**HET BEGON ALLEMAAL** met een cabaretvoorstelling die ik een tijd geleden samen met Arie Koomen aan het maken was (de theatertour Edo & Arie Klussen die momenteel door Nederland toert –red.). Daarin wilden we een link gaan leggen naar de zorg, en met name de ouderenzorg. We zijn toen naar Den Haag gegaan om met SP-Kamerlid Renske Leijten te praten over hoe het allemaal in elkaar steekt. Over hoe de zorg verworden is tot hoe het nu is, en over wiens schuld het is dat het allemaal zo is gekomen. Nou, met dat gesprek konden we wel wat in onze voorstelling. Maar ook daarvoor had ik al interesse in de zorg. Ik dacht al langer: dat gaat daar niet goed zo. Bovendien werkt mijn vrouw in de geestelijke gezondheidszorg en ook van haar hoorde ik verhalen waarvan ik dacht: daar moet ik iets mee. En toen zag ik de parallel tussen aan de ene kant een leuke cabaretvoorstelling maken met klussen als insteek, en aan de andere kant de zorg. Zo van: je kunt gaan bijklussen in de zorg. Waardoor ook de mensen die werken in de zorg heel erg de dupe zijn van de marktwerking en de bezuinigingen op alles wat zij én de patiënten en cliënten nodig hebben.’

› **Wat voor verhalen hoorde je zoal?**

‘Van mijn vrouw hoorde ik bijvoorbeeld verhalen over overbodige managementlagen, over steeds meer administratief geneuzel en over het feit dat de verzekeraars allerlei eisen stellen aan het papierwerk. In de ggz moet je tegenwoordig binnen anderhalf uur een diagnose stellen. Stel je voor: bij de eerste kennismaking moet er al een diagnose zijn, omdat anders de verzekering niet kan uitkeren! Die moet namelijk weten wat er scheelt. Nou, dat is in de ggz wel wat lastiger dan een gebroken been diagnosticeren, lijkt me. En dan lees je in de krant en zie je op tv natuurlijk ook allerlei andere verhalen. Op Facebook lees je over mensen die kanker hebben en dus geen verzekering meer kunnen krijgen. Dat soort dingen. Er gaat iets heel erg mis, met die marktwerking in de zorg. Het is gewoon een grote vergissing. En het grappige is dat iedereen het al wist toen het tien jaar geleden werd ingevoerd. Maar de hoge heren in Den Haag dachten dat ze het beter wisten.’

› **Maar hoe zetten jij en Arie zulke schrijvende verhalen om in humor, in cabaret?** ‘Kijk maar naar de filmpjes van het Na-

tionaal ZorgFonds. Je moet er een dosis humor tegenaan gooien, overdrijven, dingen absurder maken, waardoor je ook de lol ervan kunt inzien. Kijk, de balans tussen humor en realiteit is een heel interessante. Doordat je het grappig brengt, kan het uiteindelijk des te schrijnender overkomen. Het doel is dat je er in eerste instantie om moet lachen, maar dat je in tweede instantie denkt: wat eronder zit – de realiteit dus – is toch echt niet grappig of leuk. Zo probeer je als cabaretier dingen aan de kaak te stellen.’

› **Geef eens een voorbeeld?**

‘Ik zei al: overdrijven hoort erbij. Zo schetsen we bijvoorbeeld de situatie van een oudere die een incontinentieluier heeft voor een maand. Waardoor dat ding 85 kilo zwaar wordt. Dat zit ook in een van die ZorgFonds-filmpjes die we hebben gemaakt. Heb je ze trouwens alle vijf gezien?’

› **Nou, ik zag er eentje waarin jij bij de apotheek komt en een ‘pilletje’ krijgt ter grootte van een broodje hamburger. En dan zegt de apotheker: ‘Alstublieft, voorgeschreven door de zorgverzekering en niet voor oraal gebruik.’ Waarmee de**

‘Iedereen weet dat sommige multinationals door bloed en over lijken gaan om hun winsten te behalen’

suggestie voor de hand ligt, dat jij dat ding dan maar ergens anders in moet schuiven.

‘Precies, ja. Hahaha. Een blikje vaseline zit er nog net niet bij! En in onze voorstelling proberen we ook een toekomstbeeld te schetsen. Hebben we een stukje waarin Mark Rutte en Edith Schippers in een tuigje boven een wasbak getakeld worden om te poepen, omdat alle wc’s wegbezuinigd zijn. Rutte en Schippers worden namelijk ook

ooit 85 jaar en komen evengoed misschien in een verzorgingstehuis terecht. En als ze zo doorgaan met de zorg, dan gaan zij dat meemaken. En dat er dan iemand bij staat die roept: ‘Meneer Rutte, u heeft 19 seconden om te poepen!’ Want het gaat tegenwoordig écht allemaal om secondes. Verzorgers hebben een tijdcode voor elke handeling die ze verrichten. Verschrikkelijk natuurlijk. Tegen de tijd dat Rutte en Schip-

pers zelf in de verzorging zitten, worden hun billen schoongespoten met een hogedrukreiniger. En dan mogen ze hun billetjes uit elkaar trekken, want er zitten nog wat korstjes. En die spuiten ze er dan met 15 bar wel even af. Na ja, dat soort beelden willen we schetsen. Voor de gekkigheid natuurlijk. Zo van: als het zo doorgaat, wordt het alleen maar erger. Ouderen worden behandeld als een soort vee. Iedere dag een pyjamadag, dat kán gewoon niet. Dus dat soort dingen komen voorbij.’

› **Gaat dat allemaal niet een beetje ver?**

‘Maar in de zorg gáát het gewoon te ver. Ik bedoel, iedereen weet dat sommige multinationals door bloed en over lijken gaan om hun winsten te behalen. Dat doen verzekeringsmaatschappijen gewoon ook! Die zijn bezig met winst maken sinds de politiek de zorg uit handen gaf omwille van

DUIZENDPOOT

Acteur, cabaretier, presentator, schrijver Edo Brunner (1970) speelde in talloze Nederlandse films en tv-series, zoals Dennis P., Kabouter Plop en de Pinguin, Rozengeur en Wodka Lime, Spangas, Toren C en Toen was geluk heel gewoon. Ook presenteerde en regisseerde hij programma's voor zo'n beetje alle omroepen en is hij te horen

en te zien in tal van commercials op radio en tv. Samen met Arie Koomen toert hij al jaren door Nederland met theatervoorstellingen als 'E&A toch voordeliger', 'E&A Pompen' en momenteel 'E&A Klussen'. Daarnaast maakte hij filmpjes voor Autoweek ('De autogek van de week') en schreef hij columns voor TopGear en diverse andere media.

en jongetjes hebben er een zwak voor. En ikzelf niet minder. Kijk, iedereen mag van mij de mogelijkheid hebben in ons land – of in de wereld – om rijk en welgesteld te worden. En altijd goed eten hebben. Een beetje gekscherend zeg ik altijd: iedereen mag van mij miljonair worden. Maar de overheid heeft wel een verantwoordelijkheid om de kansen te bieden aan iedereen, uit alle lagen van de bevolking. Daarom ben ik ook zo tegen het leenstelsel voor studerende. Gewoon weer de oude studiefinanciering invoeren! Maar goed, als je dan miljonair bent, dan moet je niet zeiken. Dan moet je wel gewoon belasting betalen, en wel meer dan mensen die geen miljonair zijn. Heb je het goed, dan moet je niet zeiken. Dat is een beetje mijn motto. En juist bij die auto's bij TopGear heb ik altijd gezegd: ik gun iedereen een Ferrari, een Porsche of een Mercedes. Zo'n auto is voor iedereen bedoeld. Alleen kan niet iedereen 'm betalen. En dat is waar we bij wijze van spreken voor moeten strijden: iedereen mag in een mooie auto rijden. Het is een beetje gekscherend bedoeld, natuurlijk. Maar ik vind wel: we moeten er met z'n allen voor zorgen dat iedereen het goed heeft. En een goede overheid moet ten minste zorgen voor een goede infrastructuur, voedsel, onderdak, de eerste levensbehoeftes. De zorg is in dat kader zeker zo belangrijk. Wij moeten er met de overheid voor zorgen dat die zorg in orde komt. Dat er op dat vlak niet gekeken wordt naar je geestelijke of fysieke achtergrond. Gewoon: iedereen heeft recht op goede zorg. En verder geen gezeur.'

de marktwerking. Dus willen al die verzekeringsmaatschappijen centjes verdienen. En dat gaat over de ruggen van de Nederlandse burger. Dat vind ik echt ziek. Ik snap ook niet hoe we die zorg hebben kunnen verwanselen. De overheid moet zorgen voor de zwakkeren en de minder draagkrachtigen in de samenleving, doordat iedereen daar een steentje aan bijdraagt door middel van belastingen. En dan gaan we dat een beetje aan de verzekeraars geven? Die vervolgens miljardenwinsten draaien en dat geld niet terug in de zorgpot hoeven te stoppen? Kom op, zeg!'

› Je schreef ook columns voor automagazine TopGear. Die gingen over superdure Ferrari's, Jaguars en Landrovers. Niet echt voor de zwakkeren en minder draagkrachtigen...
'Weet je, auto's blijven toch leuk speelgoed

› Als je op jouw naam googelt, lees je: 'Edo Brunner, acteur, comedian, cabaretier, vriendelijk mens!' Hoezo dat laatste?
'Nou, ik denk dat ik een vriendelijk mens ben. Ik bejegen iedereen vriendelijk, open en onbevooroordeeld.'

› Wat een open deur.

'Ik kan ook een klootzak zijn, hoor. Als ik ergens mijn tanden inzet, dan ben ik een keiharde werker met een instelling van: niet zeuren maar doen. Want dat is ook wel een beetje mijn motto: er wordt zo veel gezeken over van alles en nog wat. Toch weer over de zorg: die verzekeringsjongens zitten gewoon te zuigen om geld terwijl verzekeringen bedoeld waren om met elkaar te zorgen voor diegenen die meer pech hebben dan anderen. De kosten en de risico's spreiden. Dat moeten ze gewoon weer gaan doen. Nu proberen ze ons aan alle kanten een oor aan te naaien en daar kan ik gewoon heel slecht tegen.'

› En dan ben je niet zo vriendelijk meer?

'Ik blijf natuurlijk wel gewoon vriendelijk. Maar dan wil ik er wel iets aan doen. In mijn werk – comedy dus – probeer ik zaken op een komische manier aan de kaak te stellen. En er iets over te zeggen en te vinden.'

› Waar sta je politiek gezien?

'Ik heb altijd in de linkse hoek gezeten. Toen ik begin jaren negentig op de toneelschool zat, was ik redelijk PvdA-aanhanger, omdat die partij zich ook op een zinnige manier met cultuur bezighield. Die PvdA was goed voor ons, zal ik maar zeggen. Maar het cultuurbeleid is helemaal kapot gemaakt door onze vriendelijke vrienden van de VVD, samen met het CDA. En nu doet zelfs de PvdA ook niet meer haar best voor cultuur. Terwijl het een heel belangrijk onderwerp is. Tegenwoordig doet zelfs de SP meer voor cultuur dan de PvdA. Dus ik ben zachtjesaan steeds linkser gaan schuiven. Bijvoorbeeld door SP te gaan stemmen.'

tekst Rob Janssen
foto's Nynke Vissia

GEEN VERJAARDAGSCADEAUTJE

Niet alleen van een uitkering, ook van een minimumloon of modaal inkomen is het voor steeds meer mensen moeilijk rondkomen. De problemen kunnen snel oplopen. Nibud-woordvoerder Gabriëlla Bettonville: 'Het begint bijvoorbeeld bij niet meer naar feestjes gaan.'

Gabriëlla Bettonville

'VIJFENVEERTIG PROCENT van de Nederlandse huishoudens heeft moeite met rondkomen. En één op de vijf Nederlandse huishoudens heeft ernstige betalingsachterstanden.' Dat zegt Gabriëlla Bettonville, woordvoerder van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud). De oorzaken daarvan? Stijgende vaste lasten, stijgende zorgkosten, gebrek aan betaalbare woningen. Klinkt simpel. Maar de gevolgen zijn allesbehalve simpel, velen verliezen het overzicht en geraken in een jungle van regels, valkuilen en stress.

Gabriëlla Bettonville: 'Het is tegenwoordig voor een gemiddeld huishouden niet bepaald gemakkelijk om zich financieel te handhaven. Neem de zorgverzekering. Het kost menigeen al een hele avond werk om dat goed uit te pluizen. En denk eens aan wat je allemaal moet doen om je toeslagen te krijgen. Plus dat de commerciële verleiding om geld uit te geven natuurlijk erg groot is. Kortom: je hebt al een behoorlijke mate van wat wij noemen 'financiële geletterdheid' nodig om je te kunnen redden. Daarnaast

moet je met het oog op de commercie toch behoorlijk stevig in je schoenen staan.' En als je niet beschikt over die eigenschappen? 'Dan kan dat leiden tot spijt, financiële problemen, betalingsachterstanden en stress.' Over stress gesproken: bekend is het voorbeeld van kinderen die per se sportschoenen van een bepaald merk willen hebben. Voor hen die geld genoeg hebben, is het vaak moeilijk voor te stellen wat voor spanning

verplicht om hulp te bieden. De gemeente Amsterdam gaat bijvoorbeeld al heel snel langs bij mensen die in de problemen zitten. Maar je moet wel zelf op zoek gaan naar die hulp. Wat we zien, is dat veel mensen dan toch geneigd zijn om van hun problemen weg te kijken. Menselijk, maar niet handig.'

In het genoemde rapport maakt het Nibud zich vooral zorgen om de mensen met een

'Je moet stevig in je schoenen staan om je financieel te kunnen redden'

zo'n kwestie in een gezin dat financieel toch al moeilijk zit kan opleveren. In min of meer dezelfde lijn ligt de link die het Nibud in het rapport 'Geldzaken in de praktijk 2015' legt met het boek *Schaarste*, van de Amerikaanse wetenschappers Mullainathan en Shafir: *'Als mensen (geld)zorgen hebben hoe ze de maand door moeten komen, kan hun denkcapaciteit daardoor in beslag worden genomen, waardoor mensen zaken die geregeld moeten worden nog sneller als lastig kunnen ervaren.'*

Menselijk

Eenmaal in de probleemzone aanbeland, kan ook het sociaal leven in het gedrang komen. 'Het begint bijvoorbeeld bij niet meer naar feestjes gaan', schetst Gabriëlla Bettonville: 'Of er wel naartoe gaan, maar zonder cadeautje. Of zelf geen verjaardagsfeestjes meer geven. En denk eens aan kinderen die nergens meer naartoe kunnen. Het kan dan allemaal heel snel gaan.' Maar als je het niet meer bolwerkt, kun je toch hulp vragen? 'Klopt. Gemeenten zijn

bijstands-, arbeidsongeschiktheids- of werkloosheidsuitkering: *'De afgelopen jaren hebben zij, meer dan werkenden, aan koopkracht moeten inleveren. (...)Betalingsachterstanden komen bij hen ook veel meer voor.'* Maar volgens Bettonville raken ook de modale inkomens steeds meer in de gevarenzone, terwijl er tegelijkertijd ook mensen zijn die aangeven dat ze prima kunnen rondkomen van een laag inkomen. 'Meer geld is niet per se de oplossing. De oplossing zit in de hele maatschappij. Bedrijven, de overheid en maatschappelijke organisaties moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Toeslagen moeten bijvoorbeeld gemakkelijker aangevraagd en verkregen worden. Daarnaast ligt er een taak om het maatschappelijke bewustzijn omtrent de financiële wereld te vergroten. Tot slot zou de maatschappij minder gericht moeten zijn op omzet en commercie, maar op wat goed is voor de mensen.' •

tekst Rob Janssen
foto Geert@CheeseWorks / Nibud

Sadet Karabulut:
'Er is armoedebeleid
met veel straffen,
bureaucratie en soms
kinderachtige regeltjes.'

ARMOEDE

PERSPECTIEF IN PLAATS VAN WANTROUWEN

Om de armoede en schuldenproblemen aan te pakken is een lapmiddeltje niet voldoende. Er is een masterplan voor nodig. De SP heeft het, en het is nog goed voor de economie ook. 'Elke euro die bij mensen met lage inkomens terecht komt, wordt snel weer uitgegeven.'

'IK VIND HET NIET te verkroppen dat er in Nederland, een rijk land, kinderen opgroeien in armoede. Kinderen die zonder gezonde maaltijd naar school moeten, die een achterstand oplopen die bijna niet meer in te halen is: 421.00 kinderen nu. En dat aantal is door de kabinetten-Rutte enorm toegenomen.' Aan het woord is SP-Tweede Kamerlid Sadet Karabulut. Zij heeft eind oktober het Masterplan Armoede en Schulden gelanceerd.

Bijna anderhalf miljoen Nederlanders hebben te weinig inkomen om een goede woning te betalen en om gezond voedsel en kleding te kopen. Het aantal mensen dat afhankelijk is van de voedselbank blijft groot. Karabulut: 'Kerkelijke organisaties geven aan steeds meer mensen te moeten ondersteunen, soms zelfs met inkomensondersteuning. Hun boodschap, en die van vele andere organisaties in Nederland: de overheid is mede-veroorzaker van de problemen en moet nu snel verantwoordelijkheid nemen.' Volgens Karabulut treft de crisis toch al de mensen met de minste

draagkracht; het kabinet heeft de rekening van de crisis ook nog eens bij hen neergelegd.

Zoden aan de dijk

Karabulut biedt met het Masterplan échte oplossingen tegen armoede, en geen halfzacht gedoe. Vijf opvallende maatregelen uit het plan.

- Verhoog het minimumloon, de AOW en de gekoppelde uitkeringen met tien procent
- Verlaag de huren met maximaal 400 euro per jaar
- Stel het kindpakket verplicht in alle gemeenten en betrek jongeren bij het gemeentelijk armoedebeleid
- Laat gemeenten jongeren met schulden actief helpen; door opkopen van schulden en regelingen met schuldeisers. Laat jongeren dit tegen een redelijk bedrag in 3 jaar terugbetalen en/of ze een maatschappelijke tegenprestatie leveren
- Schaf nul-urencontracten af en maak flexibele arbeid duurder dan vast

Dat zet echt zoden aan de dijk, voorspelt Karabulut: 'Om twee redenen. De eerste is: serieus meer geld in de portemonnee. Tien procent inkomen erbij en 400 euro per jaar minder huur helpt echt. Maar het gaat niet alleen over geld. De tweede reden is dat we de menselijke maat terugbrengen. Er is door het huidige kabinet een wantrouwend en ontmoedigend armoedebeleid gevoerd. Met veel straffen, bureaucratie en soms kinderachtige regeltjes.'

Goed voor de economie

En de eigen verantwoordelijkheid voor armoede en schulden? Karabulut: 'Je moet niet net doen of iedereen altijd maar de juiste keuzes maakt. Armoede geeft stress en voor sommige mensen is koopgedrag ook een uitweg. En vergeet niet de verantwoordelijkheid van bijvoorbeeld creditcard- en postorderbedrijven. Maar dan nog. Is onze boodschap voor mensen die het niet helemaal verstandig hebben aangepakt: we laten je in de stront zakken? Je moet perspectief bieden om er weer uit te komen.'

Ook het bekende argument op verjaardagen 'al die hogere lonen, dat is slecht voor de economie' verwijst het Kamerlid resoluut naar het rijk der fabelen: 'Dit Masterplan is juist onderdeel van ons investeringsplan voor Nederland. Denk even na: elke euro die bij mensen met lage inkomens terecht komt, wordt snel weer uitgegeven. Dus kleine en grote ondernemers zien dat hun winkel weer beter gaat lopen, dat is goed voor de werkgelegenheid, wat weer leidt tot minder uitkeringen. Ga zo maar door. Dit is dé manier om de economie weer aan het draaien te krijgen.'

tekst Diederik Olders
foto Nynke Vissia

 [Bekijk het hele plan hier: sp.nl/ZoE](http://sp.nl/ZoE)

> WOONREFERENDUM ROTTERDAM: STRIJD TEGEN SLOOP

Voorkomen dat gewone Rotterdammers niet meer in Rotterdam mogen wonen. Dat is waarom de SP, samen met andere politieke partijen, huurdersorganisaties en bewonerscomités met een handtekeningactie een 'woonreferendum' heeft afgedwongen. Op 30 november stemt Rotterdam over de woonvisie van het rechtse college. Volgens die 'visie' moeten er 20.000 goedkope woningen verdwijnen.

'Moet ik in een tentenkamp?'

Het eerste campagnebord voor het referendum is mede onthuld door 'burge-

meester van Crooswijk' Stien Weijgertse. Niet toevallig. Bewoners van Nieuw-Crooswijk hebben er samen met de SP voor gezorgd dat een deel van de sloopplannen in hun wijk niet doorging. Weijgertse woont al 58 jaar in de wijk en is vanaf het begin actief geweest tegen de sloopplannen. 'Ze willen de arme mensen eruit gooien en dan de rijke mensen erin. En wat moet ik dan? In een tentenkamp aan de Rotte of zo?' Ze verwacht veel steun van gewone Rotterdammers: 'De mensen in deze wijk zijn nu al volop aan het folderen. Zij weten wat sloop doet met mensen.'

Activist Michiel Knoops en SP-raadslid Querien Velter hebben zin in de campagne.

> SP: TÉGEN EUROPESE BEMOEIZUCHT...

Als SP staan we bekend als Euro-kritisch en dat zijn we ook. Geen bemoeizucht uit Brussel en een einde aan het al dertig jaar oude verbond tussen de baasjes in Brussel en de multinationals. SP-Europarlementarier Dennis de Jong: 'Daarom stemmen we als SP'ers in het Europees Parlement vaak tégen. Maar als SP werken we ook hard aan wetgeving die wél goed is voor gewone mensen, zoals de Europese wetgeving over rechtsbijstand die helpt in de strijd tegen klassenjustitie.'

...maar vóór strijd tegen klassenjustitie

De Jong: 'Als rapporteur heb ik al heel wat moties op mijn naam kunnen schrijven en

nu ook een wetgevend rapport over de richtlijn rechtsbijstand. Die is belangrijk: het wordt ermee bijvoorbeeld onmogelijk om in Nederland de sociale advocatuur kapot te bezuinigen. Als je als Nederlander wordt overgeleverd aan een andere lidstaat, dan weet je dat je ook daar recht op een advocaat hebt en op rechtsbijstand als je die zelf niet kunt betalen. Voor veel Oost-Europeanen betekent de richtlijn bovendien dat in die landen eindelijk een behoorlijk systeem van rechtsbijstand opgetuigd moet worden. Allemaal maatregelen die juist kwetsbare mensen ten goede komen.'

> CONCEPT-VERKIEZINGS-PROGRAMMA SP BEKEND

Op 15 maart beslissen we over de toekomst van ons land. Komende maanden wordt het concept-verkiezingsprogramma 'Nu wij' besproken in de afdelingen van de SP en kunnen wijzigingsvoorstellen worden ingediend. Het definitieve programma wordt op het SP-congres van 14 januari 2017 vastgesteld.

Met uw steun

- voeren we een Nationaal ZorgFonds in
- verhogen we het minimumloon, de AOW en het sociaal minimum
- laten we multinationals voortaan gewoon belasting betalen
- kan iedere student rekenen op een studiebeurs
- houden we een referendum over een afgeslankte EU

Het volledige concept-verkiezingsprogramma is hier te lezen: sp.nl/Zo7

AMSTERDAMSE WONINGSPECULANTEN hangt voortaan een boete boven het hoofd: door leegstand strafbaar te stellen wil SP-wet-houder Laurens Ivens de **woningnood** tegengaan.

sp.nl/Zoe

CURAÇAO EN SINT MAARTEN moeten, als onderdeel van het Koninkrijk, geholpen worden een volwassen **democratie** te worden, vindt SP-Tweede Kamerlid Ronald van Raak.

sp.nl/Zon

> EXTRA TILBURGSE SCHOOLBUSSEN

De bussen naar de Tilburgse schoolcampus Stappegoor zitten vaak zo overvol dat ROOD Tilburg in actie is gekomen voor uitbreiding van de dienstregeling. Een paar honderd handtekeningen later is er succes: na de kerstvakantie zullen er zes bussen per uur worden ingezet.

> CROWDFUNDACTIE SKATEPARK DE YARD

Flakbij het station, in hartje Utrecht, zat jarenlang het legendarische skatepark De Yard. Een vervallen parkeergarage die door skaters was opgeknapt en werd gebruikt om nieuw skate-talent te kweken. Totdat de NS de garage in 2007 sloopte en veranderde in een grote afvalbak ten behoeve van nieuwbouw die er nooit is gekomen. In 2013 sloegen skaters en ROOD de handen ineen: De Yard moest terug.

Van grote afvalbak tot vette skateplek

Na een lange strijd is de overwinning behaald. De gemeente Utrecht, buurtbewoners én de NS waren enthousiast over

de terugkeer van De Yard, als de skaters het terrein zelf zouden opknappen en inrichten. Inmiddels is het terrein ontdaan van sloopafval en willen de skaters het opnieuw gaan inrichten. Skater Marc-Anthony: 'Maar met alleen de gewaardeerde steun van de gemeente Utrecht en inzet van professionals komen we er niet. Daarom zijn we een crowdfunding-campagne gestart en roepen we zowel skatend als niet-skatend Nederland op om de Yard te steunen.'

 voorjestadsie.nl/campaigns/deyard

foto flickr / publiek domeinCC

> AAN DE KUST, DE ZEEUWSE KUST

foto SP Zeeland©

De SP vindt dat er genoeg gebouwd is aan de kust, maar wat vinden de Zeeuwen zelf? Vanaf mei 2015 heeft de SP bijeenkomsten gehouden over de Zeeuwse kust en kustbebouwing en daarbij bleek duidelijk: het raakt veel mensen. Maar liefst 670 mensen hebben bovendien de vragenlijst van de SP ingevuld.

Rust, ruimte, natuur

De uitkomsten van het onderzoek zijn deze maand aangeboden aan gedeputeerde Carla Schönknecht. 'We willen met dit

rapport de stem van bewoners en bezoekers van de kust laten horen.' Volgens SP-Statenlid Sylvia Tuinder (foto) essentieel om een goede kustvisie voor Zeeland te maken. Wat blijkt? 95 procent heeft bezwaar tegen bouwen aan de kust en 85 procent zegt op de vraag wat de kust voor haar of hem betekent: rust, ruimte en natuur.

Geen product

Aanbeveling van de SP is om naar de lange termijn te kijken en de waardevolle kant van de Zeeuwse kust met rust te laten. Tuinder: 'De kust is goud voor de provincie maar is geen product. Het gaat om een openbare ruimte met bijzondere waarden.' De SP vindt het ook nodig dat er een goede provinciale visie op de binnenwateren komt. Ook daar wordt steeds meer gebouwd.

 sp.nl/ZoX

KORT

HET MOET VOOR STARTERS die te veel verdienen voor sociale huur mogelijk blijven om een **huis te kopen** zonder eerst jarenlang te sparen; daartoe heeft de SP een wetsvoorstel ingediend.

 sp.nl/ZoA

DE SP AMSTERDAM roept het stadsbestuur op om de **'vrijwillige' ouderbijdragen**, die op sommige scholen de pan uitrijzen, aan banden te leggen.

 sp.nl/Zod

DE GRONINGSE SP-STATENFRACIE wil een publiek fonds voor afhandeling van **aardbevings-schade**, want de NAM besteedt maar 10 procent van de schadevergoeding aan bouwwerkzaamheden.

 sp.nl/ZoP

DE LEIDSE SP komt op voor kinderen die met enorme schulden worden opgezadeld wanneer hun ouders hun **zorgbudget** niet goed beheren.

 sp.nl/ZoW

DANKZIJ SP-SENATOR ANNEKE WEZEL kunnen mensen bij de huisarts laten vastleggen dat ze bij verlies van 'wilsbekwaamheid' niet als wetenschappelijk **proefkonijn** willen dienen.

 sp.nl/Zom

ZES JAAR VVD-BELEID heeft een **huurprijs-explosie** veroorzaakt. De SP stelt voor om de huur voor alle sociale huurwoningen structureel met 400 euro per jaar te verlagen. Teken ervoor!

 [Steun dit voorstel via doeme.sp.nl/huurverlaging](http://doeme.sp.nl/huurverlaging)

RON MEYER EÉN JAAR SP-VOORZITTER

‘WIJ GEVEN DE MACHT TERUG AAN DE MENSEN’

Een jaar geleden volgde Ron Meyer Jan Marijnissen op als voorzitter van de SP. Als lid van het campagne team zit hij nu in de verkiezingsmodus. Maar: ‘Wij willen geen onsje meer of minder, maar de hele weegschaal. Daarom overstijgt onze missie de verkiezingen, hoe belangrijk die ook zijn.’

NEE, HET GEZINSLEVEN staat niet op zijn kop nu hij bestuurlijk leider van de SP is. ‘Ook bij de vakbond FNV was ik vaak op pad en reisde ik stad en land af. Ik draag wel meer verantwoordelijkheid en voel me 24 uur per dag en zeven dagen per week verbonden met de partij, dat voelt geweldig. Ik wil alles winnen, dus blijf ik altijd doelgericht om zo niets uit het oog te verliezen. Ik heb het voorrecht bij een partij te zitten waar dat voor heel veel mensen geldt. Dat zit in het DNA van de SP. Wij kunnen veel inspiratie putten uit de geschiedenis van onze partij, de mannen en vrouwen van het eerste uur die dag en nacht in touw waren, nooit versaaften en een stevige basis legden voor de SP.’

De historische acties, gedragen door partijhelden voor wie niets te veel was, stimuleren hem. ‘Je ziet dat nu ook bij het Nationaal

ZorgFonds, dat inmiddels is uitgegroeid tot een brede en grote volksbeweging met 200.000 supporters. Dat had ik een jaar geleden niet durven dromen, zo snel is het gegaan. Het is een tijdje geleden dat we dat als partij landelijk voor elkaar kregen. We zijn er nog niet, al kun je het ook omdraaien. Eigenlijk hebben we al gewonnen, alleen weten onze tegenstanders dat nog niet. Laatst was ik bij het afscheid van Herman Beekers, een van onze oudgedienden. De hele zaal zat vol met mannen en vrouwen van het eerste uur. In vergelijking met wat zij moesten doen om steun te krijgen voor het splinterclubje van toen hebben wij het nu gemakkelijker. Maar het lukte hen. Hun verhalen moeten wij blijven vertellen. Ze dragen bij aan onze trots en onze clubliefde. Dat gevoel van een gideonsbende die de wereld gaat veranderen, geeft energie.

Neem een oude rot als Remi Poppe en een nieuweling als Cobie Groenendijk, een van de drijvende krachten achter het Nationaal ZorgFonds. Ik weet zeker dat die twee uitstekend met elkaar kunnen optrekken. Als we voortdurend beseffen waar de SP vandaan komt én waar de partij naartoe wil, zijn wij onverslaanbaar.’

In de aanloop naar het congres waarop hij in de voetsporen van Jan Marijnissen mocht treden, bezocht Ron Meyer al zoveel mogelijk afdelingen, na zijn uitverkiezing ging hij ermee door. Hij woonde menig regio-overleg bij. Wat viel hem daarbij op?

‘De vastberadenheid en het doorzettingsvermogen. Neem het woonreferendum over de dreigende sloop van 20.000 betaalbare woningen in Rotterdam. Ons raadslid Querien Velter trad op als een doortastende en volhardende actievoerder en vooral dankzij onze afdeling mogen de inwoners van Rotterdam eind deze maand zelf over de toekomst van het wonen in Rotterdam beslissen. Dit is een perfect voorbeeld van een thema waarmee je de mensen in het hart raakt. Kijk ook naar partijgenoten als Sandra Beckerman en Eelco Eikenaar, die met een grote groep Groningers tegen de gasgiganten knokken. Niet alleen om de gaswinning op een veilig niveau te brengen, maar vooral ook om de macht weer bij de mensen te leggen in plaats van bij multinationals als de Shell. Behalve dat ik veel respect heb voor hun inzet krijg ik ook energie van hun strijd. De SP is in staat om de krachten in de samenleving te mobiliseren.’

foto Suzanne van de Kerik

› **Je zei na je aantreden als voorzitter dat wij in potentie het land over kunnen nemen als de partij een bruisend geheel wordt.**

‘Daar ben ik nóg meer van overtuigd. Wij zijn geen marketingpartij die zich uitsluitend op de verkiezingen richt. Een socialistische partij bouwt in alle geledingen voortdurend aan een betere wereld, omdat wij weten dat je de positie van de VVD-elite, van steenrijke managers en megabedrijven alleen kunt breken door heel veel mensen op de been te brengen. Zo was de SP een jaar geleden de enige partij die het eigen risico in de zorg wilde afschaffen. We werden weggehoord. GroenLinks, de PvdA, het CDA en de PVV stemden in het verleden voor verhoging. Nu staat in hun programma’s het tegenovergestelde. Dat is het succes van al die actievelingen van het Nationaal ZorgFonds. Zij zetten druk, zij vormen onze belangrijkste coalitie: de maatschappelijke coalitie. Dat is een hele betekenisvolle les. Als wij de marktwerking uit de zorg en de publieke sector willen slopen, zullen we permanent op

de ramen, muren en poorten van de macht moeten bonken. Wij willen geen onsje meer of minder, wij willen de complete weegschaal. Daarom is onze missie groter dan de verkiezingen alleen, hoe belangrijk die ook zijn.'

› **Het Nationaal ZorgFonds mag dan in ijlt tempo steeds 'groter groeien', in de peiling blijft de SP schommelen rond de dertien zetels...**

'Peilingen moet je serieus nemen, al verschillen de uitkomsten nogal eens, maar het is nog een lange weg naar 15 maart en wij vliegen er tot de laatste seconde vol in. Daarna is de kiezer aan bod.'

› **De campagneslogan is Nu Wij! Wie zijn die 'Wij'?**

'Die 'Wij' staat voor de tachtig procent van Nederland die er de afgelopen tien jaar op achteruit is gegaan, de mensen naar wie Rutte en Asscher niet luisterden en die alleen drie maanden voor de verkiezingen interessant gevonden worden. Al die mensen kregen jarenlang te horen dat ze moesten bezuinigen, terwijl het gegraai in de top doorging en multinationals nauwelijks belasting hoefden te betalen. De winsten stegen, de arbeidsproductiviteit ging omhoog en toch moesten ze de broekriem aanhalen. Dan heb ik het niet over de allerarmsten, nee, ik doel op de *working class heroes*, de trotse mensen die nobel werk verrichten en desondanks hun zorgkosten, huur of hypotheek amper kunnen betalen. Ik denk aan de thuiszorger, de beveiliging of de bouwvakker die gedwongen zzp'er werd, maar ook al die jonge wetenschappers die het moeten zien te redden met een flexcontract en een karig loontje. Mijn beide grootvaders werkten veertig uur per week op de mijn en konden hun gezinnen fatsoenlijk onderhouden. Kom daar tegenwoordig maar eens om. In veel gezinnen wordt vijftig tot zestig uur per week gewerkt, vaak met belachelijke flexibele overeenkomsten. Dat gebeurt niet omdat

foto Suzanne van de Kerk

Emile Roemer en Ron Meyer bij de presentatie van het concept-verkiezingsprogramma in Den Haag.

het noodzakelijk is, maar omdat de grote ondernemingen door die race-to-the-bottom nóg meer winst kunnen maken. Daar strijden wij tegen en daarom is een enorme inhaalslag nodig. 'Wij zijn nu aan de beurt', zeggen die mensen en gelijk hebben ze.'

› **De PvdA en GroenLinks hengelen naar samenwerking op links. Hoe kijk jij daar tegenaan?**

'De SP wil een zo sociaal mogelijke regering en dat is landelijk in elk geval onmogelijk met de VVD. Deze verkiezingen gaan niet alleen over zorg, ouderen, flexverslaving en ongelijkheid, maar evenzeer over geloofwaardigheid. De top van de PvdA neemt opeens weer de woorden 'linkse samenwerking' in de mond, maar van de afgelopen vier kabinetten met de PvdA erin zat die partij drie keer op schoot bij de VVD. Je zult maar op Samsom of Asscher hebben gestemd en er Rutte gratis bij hebben gekregen. Dus weet je nu alvast één ding zeker: de enige garantie op een sociale coalitie biedt een heel grote SP. Tegen de PvdA en GroenLinks zeggen wij: laten we niet wachten met concrete voorstellen tot 15 maart, de voorstellen waardoor al die *working class heroes* en hun kinderen het beter krijgen.'

› **Je blijft actief in de gemeenteraad en de afdeling Heerlen, je gaat nog steeds langs de deuren en intussen moet je de partij besturen. Druk, druk, druk dus. Hoe gaan jullie daar thuis mee om?**

'Om te beginnen hebben mijn vrouw Nicole en ik besloten om in Heerlen te blijven wonen. Dit is onze plek, dit is ons thuis. Ik ben geen papa die elke dag om zes uur aan tafel schuift, dat is waar. Als je de wereld wilt veranderen, moet je er wat voor over hebben. Dat doen we samen, ook omdat we weten dat onze strijd wordt gevoerd voor de toekomst van onze kinderen. Nicole is een keertje meegegaan met de Klopclub in Venlo. Wel iets anders dan naar de bioscoop, maar we hebben ontzettend veel lol gehad. Nicole is verpleegkundige in een huisartsenpraktijk. Zij weet als geen ander hoe noodzakelijk het Nationaal ZorgFonds is.'

› **Lees je nog weleens een boek?**

'Je moet blijven lezen. Ik ben nu bezig met de autobiografie van Bernie Sanders en jazerker, de autobiografie van Bruce Springsteen komt ook aan de beurt.'

tekst Robin Bruinsma

Ron Meyer spreekt internationale gasten in de Burcht in Amsterdam.

foto Karen Veldkamp

Langs de deuren op Superzaterdag in Den Haag.

foto Margot de Heide

Het totale nationale inkomen van Nederland gaat naar twee groepen:

1. naar de kapitaalbezitters
2. naar de mensen die het werk doen.

Dat laatste deel is de afgelopen 40 jaar flink minder geworden, van 87% naar 78%. Het deel dat de kapitaalbezitters krijgen is dus juist groter geworden.

Trap niet in praatjes over noodzakelijke bezuinigingen, beperkte loonruimte of juist 'iedereen gaat erop vooruit'. De grote lijn van het overheidsbeleid is: 'kapitaal' graait uit de portemonnee van 'arbeid'.

1980

1990

WAAROM KEMEN DIT?!

TEN STRIJDE TEGEN WANPRAKTIJKEN SOCIALE DIENST

MET BIJSTANDS- UITKERING WERKEN BIJ DE WIBRA

De FNV gaat Riene Verburgh helpen in haar strijd tegen arbeidsverdringing in de Hoeksche Waard. Riene is, samen met haar man Michel, al jaren actief in de SP-afdeling Rotterdam, waar Hoeksche Waard onder valt.

RIENE IS BLIJ met de toegezegde steun van de vakbond, ook al komt die dan 'vreemd genoeg' van de FNV Amsterdam. 'Ik ben al lang blij dat de vakbond ons gaat bijstaan.' Ze verwacht dat 'Rotterdam' het straks van de Amsterdamse vakbondsbroeders gaat overnemen: 'De Hoeksche Waard ligt immers op fietsafstand van Rotterdam.' Het echtpaar Verburgh begon zeven jaar geleden met maatschappelijke activiteiten die je kunt vergelijken met de inspanningen van de SP-Hulpdiensten: 'Ik heb inmiddels een aardig netwerk opgebouwd en weet de instanties wel te vinden.' Zo sleepten Riene en Michel een huurverlaging van 25 procent – met terugwerkende kracht van een jaar – in de wacht voor bewoners van woningen met ernstige bouwfouten. Lastiger, zo niet schier ondoenlijk, is het bestrijden van arbeidsverdringing: het verrichten van betaald

werk (in plaats van vrijwilligerswerk) door uitkeringsgerechtigden. Daarom pakken ze de helpende hand van de FNV stevig vast.

Ze kwamen erachter dat je geen voet tussen de deur krijgt bij de Regionale Sociale Dienst, een samenwerkingsverband van de vijf gemeenten in de Hoeksche Waard (Binnenmaas, Strijen, Cromstrijen, Oud-Beijerland en Korendijk). 'De sociale dienst wordt gecontroleerd door de vakwethouders van de gemeenten. Als je echter met vragen naar een wethouder stapt, verwijst hij je door naar de sociale dienst en daar loop je vervolgens tegen een muur aan. Mensen kunnen bezwaar maken tegen een beschikking, maar de voorzitter van de bezwaarscommissie is de directeur van de sociale dienst. Dat schiet lekker op.' Riene Verburgh laat zich er evenwel niet door uit het veld

slaan. 'Wij blijven misstanden aan de kaak stellen en de druk opvoeren. Desnoods haal ik er de lokale pers bij.'

Wil een krant in de Hoeksche Waard over een 'probleemgeval' schrijven, dan lukt het niet om de direct betrokkene erover aan het woord te laten. 'Niemand durft er in het openbaar over te praten, ze zijn als de

Foto: Maarten Hartman / Hollandse Hoogte©

dood voor represailles van de sociale dienst.’ Michel: ‘Ze vrezen dat ze meteen worden gekort op hun uitkering.’

Drie maanden geschaduw door twee detectives

Van de tientallen bewoners van de Hoeksche Waard die zich bij Riene Verburgh melden

met hun ervaringen over werken zonder loon is dan ook alleen de dertiger Annie bereid de Tribune te woord te staan. Dat doet ze in de woning van Riene en Michel Verburgh in Puttershoek, in het bijzijn van haar moeder Miep, die voornamelijk het woord voert. Annie knikt alleen instemmend. Annie is een schoolvoorbeeld van hoe de

sociale dienst in de Hoeksche Waard de bepalingen in de Participatiewet omzeilt: ‘Zeg maar gerust aan zijn laars lapt.’ Annie was ruim tien jaar fulltime en met plezier werkzaam bij V&D in Rotterdam. Toen zij in 2013 plompverloren een nieuw contract kreeg aangeboden – van 36 naar 10 uur – knapte er iets bij haar. Annie weigerde akkoord te

BETAALDE BANEN VOOR BIJSTANDSGERECHTIGDEN

WERKBRIGADE MAAKT MENSEN ZICHTBAAR

Sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 moeten gemeenten een verplichte tegenprestatie van bijstandsgerechtigden eisen. In Amsterdam en rond de twintig andere steden piekeren ze daar niet over, zij zoeken de ruimte voor een eigen interpretatie van de regels.

SP-wethouder Arjan Vliegthart helpt inwoners in de bijstand op geheel eigen manier. Hij bedacht de werkbrigade, een project dat in twee jaar 500 mensen aan betaald werk helpt. 'In de publieke sector, want het werk ligt op straat.'

Arjan Vliegthart is van het type het-glas-is-altijd-halfvol. Een optimistische man. 'Dat is logisch, ik ben SP'er.' De realist in hem zegt: 'Ik heb niet de illusie dat wij hiermee de werkloosheid oplossen. Amsterdam telt 40.000 werkzoekenden. Met die cijfers lijkt een aantal van 500 een druppel op een gloeiende plaat, maar zo kijk ik er niet tegenaan. Je kunt achterover leunen en niets doen, maar dan ben je bij mij aan het verkeerde adres.' De eerste veertien deelnemers van de werkbrigade zijn onlangs met hun werkzaamheden begonnen: 'Ik heb hun gezichten gezien, bijvoorbeeld dat van de vader wiens zoon trots op hem is omdat hij weer aan de slag kan gaan. Werk is goed voor het gevoel van eigenwaarde, het geeft weer zin aan het bestaan, dat mag je niet onderschatten. Alle kleuren van de stad zijn zichtbaar in de werkbrigade, daar word ik vrolijk van.'

ERVARINGSDESKUNDIGEN HELPEN DORPSGENOTEN MET SCHULDENLAST

GEEN HEKSENJACHT IN PEKELA

Voor SP-wethouder Hennie Hemmes (foto) in Pekela staat armoedebestrijding met afstand op de eerste plaats. Hij weet zich gesteund door de voltallige gemeenteraad, waarin de SP-fractie met vier zetels de grootste is.

'Werk is goed voor het gevoel van eigenwaarde, dat mag je niet onderschatten'

Arjan Vliegthart, SP-wethouder in Amsterdam

gaan en belande, zonder recht op een WW-uitkering, direct in de bijstand. Moeder Miep, die zelf een parttime baan heeft: 'Toen huurde de sociale dienst twee detectives in, omdat het vermoeden bestond dat Annie samenwoonde met haar werkende vriend. Terwijl ze gewoon bij ons thuis zat en niet eens het volle bedrag aan bijstand ontving, maar vanwege de kostendelersnorm maar 500 euro. Ons gezin is drie maanden geschaduw, op een gegeven moment wisten ze werkelijk alles van ons. Wij werden opgejaagd, onze gezondheid begon eronder te lijden. In het rapport dat werd uitgebracht, stonden ook gegevens van een andere klant, gevoelige informatie over iemand die wij niet kenden. De sociale dienst gaf toe 'een foutje' te hebben gemaakt

en uiteindelijk konden wij aantonen dat Annie permanent bij mijn man en mij verbleef. Dat doet ze trouwens nog steeds.'

Vooral dankzij de bemoeienissen van Riene Verburgh mag de sociale dienst in de Hoeksche Waard op last van de Centrale Raad van Beroep voortaan geen gebruik meer maken van detectives. Zij had ook een man in 's-Gravendeel bijgestaan in zijn verzet tegen het 'intimiderende spuurwerk'. 'Dat was pure winst. Maar ze nemen het tot op de dag van vandaag niet zo nauw met de voorschriften van de Participatiewet, die bepalen dat een tegenprestatie voor het ontvangen van bijstand betaald werk niet in de weg mag zitten. Ik ken een behoorlijk aantal

Lees verder op pagina 22

Arjan Vliegthart bij de ondertekening van de Werkbrigade-contracten.

Hoe heeft Vliegthart het geregeld? Amsterdam trekt 10 miljoen euro uit voor de werkbrigade en nog eens 54 miljoen euro voor het opknappen van Noord, Zuid-Oost en Nieuw-West, stadsdelen waar sprake is van groot achterstallig onderhoud. De werkbrigadiers worden hier ingezet en ontvangen daar het minimumloon voor: afhankelijk van de persoonlijke situatie toch een paar honderd euro meer dan de bijstand. Van verdringing op de arbeidsmarkt, een gruwel in zijn ogen, is in dit geval geen sprake, want het werk van de brigadiers is 'additioneel': toegevoegd werk waarvoor extra geld beschikbaar wordt gesteld. Werk dat anders zou blijven liggen. 'Overigens denkt de FNV er net zo over. Ik ben blij dat de vakbeweging bereid is erop te letten dat er ook in de praktijk geen verdringing zal optreden.'

Werkbrigadiers kunnen na een cursus het verkeer regelen bij werkzaamheden, of optreden als gastheer of -vrouw in een winkelcentrum. 'Ik leg me er niet bij neer dat alleen de markt banen maakt. Er zijn nu eenmaal meer mensen die werk zoeken

dan dat er werk is. Wij scheppen als gemeentelijke overheid met onze werkbrigade banen voor noodzakelijke werkzaamheden die anders blijven liggen en die werkzaamheden worden verricht door mannen en vrouwen die anders onzichtbaar zouden blijven.' In totaal gaat het dus om 500 deelnemers, die eerst met een contract van een halfjaar aan de slag gaan en als ze voldoen daar nog eens anderhalf jaar mee door mogen gaan. Aan het einde van de rit krijgen ze een zogeheten transitievergoeding. En daarna? 'Wij proberen hen natuurlijk naar regulier werk te begeleiden. Ik ben realistisch genoeg om in te zien dat dat niet altijd zal lukken. We zullen wel zien. Als de werkbrigade een succes wordt, gaan we ermee door en krijgen andere Amsterdammers een kans. Of ik verzin tegen die tijd weer wat anders.'

Bij de werkbrigade is geen sprake van verdringing. Vliegthart: 'Werkzoekenden met en zonder beperking worden in een concurrentiepositie op de arbeidsmarkt gedwongen, er zijn meer mensen op zoek naar een baan dan dat er werk is. Ik maak me daar ernstig zorgen over, maar zoals ik al zei is niets doen geen optie. Je moet toch ergens beginnen en ook een mijlenlange mars begint met de eerste stap.' Er kwam kritiek op de werkbrigade, ook uit eigen kring, alsof het om een gedwongen tegenprestatie zou gaan. 'Die weerstand beschouw ik als ideologische prietpraat die ver van de werkelijkheid af staat. In Amsterdam worden tegenprestaties alleen vrijwillig geleverd. Verplicht vrijwillig klopt taalkundig niet eens. En we moeten nou eindelijk eens af van het beeld dat het de schuld van de mensen zelf is dat ze langdurig werkloos zijn. Het mensbeeld van de SP komt in ons beleid tot uiting als het gaat om reïntegratie en

het opleggen van sancties. In Amsterdam doen wij wat we kunnen, de Participatiewet zet de deur op een kier. We zitten wel op het randje, maar weet je, op het randje bloeien de mooiste bloemen. Tegelijkertijd is de SP niet voor het recht op luiheid, wij zijn voor het recht op werk. Als je kunt werken en er is werk dan moet je aan de bak, ook in je eigen belang. Met betaald werk hoef je thuis niet te verpieteren. Ik heb de eerste veertien brigadiers aan het werk gekregen, die mensen staan op tijd op, gaan naar hun werk, hebben iets meer te besteden, betalen premies en bouwen pensioen op. Daar houd ik me maar aan vast, het smaakt naar meer.'

De werkbrigade van Arjan Vliegthart krijgt ook de zegen van coalitiepartner VVD. 'Ze denken bij de VVD: die Vliegthart is mesjogge, maar hij levert wel. Wij hebben het toch maar voor elkaar gekregen om de jeugdwerkloosheid onder het landelijk gemiddelde te brengen en het aantal bijstandsgerechtigden te verminderen. Dat is gelukt dankzij slim beleid. Wij investeren in Amsterdammers die anders aan de kant zouden blijven staan. Voor mij is de werkbrigade een miniatuurtje van hoe het dus ook kan. Als ik het breder mag trekken: bij de vorige Kamerverkiezingen ging het om de keuze tussen bezuinigen of investeren en het kabinet koos voor het eerste. De gevolgen kennen we. Straks in maart moet er weer worden gekozen. Laten ze het Amsterdamse voorbeeld volgen en geld vrijmaken voor nieuwe banen. Hierover komt ongetwijfeld een mooie paragraaf in het SP-investeringsplan waaraan op dit moment wordt geschreven. Je ziet de tijdgeest veranderen, er ontstaat inmiddels ook bij andere gemeenten belangstelling voor ons werkproject. Het komt echt onze kant op.'

'In Pekela passen wij de regels van de Participatiewet soepel toe. Maatwerk, daar draait het bij ons om. Je moet accepteren dat een groep inwoners nooit aan een baan zal komen, om welke reden dan ook. Kansloze mensen laat ik met rust, zij hoeven voor mij echt niet te solliciteren. Dat geldt niet voor de flinke jongeman die best de handen uit de mouwen kan steken. Hem mogen wij best achter de voddens zitten, maar het is niet de bedoeling om een heksenjacht te ontketenen. Daarmee creëer je alleen maar angst en onrust.'

In weinig gemeenten is de armoede zo omvangrijk als in Pekela. Van de 12.500 inwoners zitten er alleen al 450 in de bijstand. Vorig jaar kwam de werkloosheid uit op 8,5 procent van de beroepsbevolking. Toen bleek dat lang niet iedereen in Oost-Groningen een beroep deed op de sociale voorzieningen, heeft Hennie Hemmes een armoedepact gesloten met zijn collega's in Bellingwedde en Veendam. Ze maakten afspraken met diverse organisaties, van het onderwijs tot verzekeraars en van het maatschappelijk werk tot het Leger des

Heils, over betere informatie, de uitwisseling van kennis en doorverwijzingen om zo de drempel te verlagen.

'Sindsdien is het beroep op bijstand en andere regelingen verdrievoudigd. De kosten stegen van twee naar zes ton, maar dit is de enige overschrijding waarover de raad zich niet boos maakt. Ik ben blij dat het bereik van de doelgroep veel groter is geworden en inwoners die daar recht op hebben gebruik maken van de voorzieningen. Zo ontstaat er voor hen, hoe hopeloos hun situatie soms ook mag zijn, tenminste nog enig toekomstperspectief. In armoede leven gun je niemand.'

Een andere maatregel van Hennie Hemmes betreft de opleiding van ervaringsdeskundigen. Twee vrouwen, Karin van den Hende en Heidi van der Laan, mochten op cursus om te leren hoe ze dorpsgenoten met een grote schuldenlast en alle problemen die daarmee samenhangen, kunnen helpen en adviseren. Karin en Heidi hebben zelf een verleden in de schuldhulpverlening en weten waarover ze praten. Zij worden betaald voor hun

inspanningen en de Pekelers zijn maar wat blij met deze twee vertrouwenspersonen. Eén van hen: 'Andere hulpverleners doen ook hun uiterste best, maar ze missen soms 'het gevoel' en maken daardoor onbewust fouten. Karin en Heidi zijn professioneel bezig én leven zichtbaar met ons mee.' Zelf zeggen ze: 'Wij weten wie de mensen die we helpen zijn, we komen uit dezelfde wereld. Wij worden er zelf ook beter van, dit is heel wat zinvoller dan thuis zitten. Onze klanten en wij vormen een houvast voor elkaar.' Dit project zal, zo meldt Hennie Hemmes, landelijk worden uitgerold. Staatssecretaris Klijnsma stelt er zelfs extra geld voor beschikbaar. In Pekela mogen vanaf januari weer enkele ervaringsdeskundigen een opleiding volgen. 'De werkloosheid lossen we er niet mee op, maar het is goed voor de samenhang en solidariteit in onze gemeenschap.'

Over de tegenprestatie van bijstandsgerechtigden wil hij dit nog kwijt: 'In ons dorp kent iedereen elkaar, de bereidheid om vrijwilligerswerk te doen of mantelzorg te verrichten, is groot. Daarover zul je mij niet horen klagen.'

foto SP-Zuid Holland©

mensen in de bijstand die commerciële arbeid verrichten; en de wethouders van de aangesloten gemeenten laten het allemaal gebeuren.'

Ook Annie ging bij een bedrijf, de Wibra, aan de slag om arbeidservaring op te doen. Voor die 500 euro bijstand per maand. Ze kreeg de toezegging dat ze na een jaar in vaste dienst zou komen. Wat gebeurde er? Annie mocht na dat jaar haar biezen pakken. Riene: 'Er werken nog steeds meisjes met een uitkering in de winkel van de Wibra, alleen nu niet langer dan drie maanden.' Die periode van één kwartaal bracht Annie vervolgens werkend door bij een manege in het buitengebied, op twintig kilometer – met de fiets – van haar ouderlijke woning en daarna bij een andere stalhouderij. Daarmee was de koek nog niet op. Annie werd tewerkgesteld op nota bene een sociale

werkplaats en een wasserette in Rotterdam. Op de werkplaats werden mensen in de bijstand en mensen met een beperking in gescheiden groepen met elk een eigen leidinggevende ingezet. Ten langen leste kreeg Annie toestemming om vrijwilligerswerk te doen in een verzorgingshuis. Liever heeft ze een betaalde baan, maar 'ze doet nu wel iets vrijwillig en met plezier'.

Voor Riene en Michel Verburgh begint het gevecht tegen deze vorm van verdringing op de arbeidsmarkt in de Hoeksche Waard nu pas goed. Door hun bestuurswerkzaamheden voor de SP in Rotterdam stil te zetten, krijgen ze er meer tijd voor. Bovendien hopen ze met de ondersteuning van de FNV echt een vuist te kunnen maken. Riene: 'Onze eerste prioriteit is de vorming van een onafhankelijke bezwaarcommissie, die elke klacht serieus neemt en onderzoekt. De commissie van de sociale dienst kijkt er niet eens naar, die verwerpt minstens tachtig procent van alle klachten en de vijf gemeentebesturen laten het allemaal gebeuren.' •

De namen van Miep en Annie zijn gefingeerd

tekst Robin Bruinsma

'Wij blijven misstanden aan de kaak stellen en de druk opvoeren: desnoods haal ik er de lokale pers bij'

Riene Verburgh

VERDRINGINGSTOETS TEGEN MISBRUIK GEMEENTEN

'MET REPRESSIE EN WERKEN ZONDER LOON WORDT DE WERKLOOSHEID NIET BESTREDEN'

Sadet Karabulut (foto), SP-woordvoerder Sociale Zaken en Integratie, hoopt dat haar wetsvoorstel met daarin een verdringingstoets nog voor kerst door de Tweede Kamer wordt behandeld. De toets moet gemeenten dwingen om, voordat bijstandsgerechtigden bij een (leerwerk)bedrijf worden geplaatst, te onderzoeken of dit leidt tot verdringing van betaald werk. De toets zal een aantal heldere criteria bevatten.

Hoeveel bijstandsgerechtigden anno 2016 werken zonder loon is lastig in harde aantallen uit te drukken, maar volgens het CBS waren dat er in 2014 ruim 24.000. Het blijft volgens Sadet Karabulut niet bij werkzaamheden waarvoor voordien een normaal salaris werd betaald, er zijn zelfs gemeenten die er winst mee maken. Met een verdringingstoets wil zij dit onrecht te lijf gaan. 'Met repressie en werken zonder loon wordt de werkloosheid niet bestreden.' Het SP-Kamerlid is ervan op de hoogte dat mensen uit angst voor represailles niet over hun ervaringen durven te praten. 'Wij hebben een meldpunt Werken Zonder

Loon waar zij anoniem hun verhaal kwijt kunnen. De ervaring leert dat slachtoffers eerder praten als lotgenoten dat ook doen, dan weten ze dat ze niet alleen staan. Het is niet gemakkelijk, maar het kan. Zeker als wij als partij laten zien dat we solidair zijn en samen acties voeren.'

Sadet Karabulut roept SP-afdelingen op mee te doen met landelijke campagne

Er is al een aantal SP-afdelingen druk met de door Sadet Karabulut opgezette landelijke campagne en in onder meer Zoetermeer, Den Bosch en Doesburg vonden openbare bijeenkomsten plaats.

foto Bas Stoffelsen

Ze roept andere afdelingen op dat voorbeeld te volgen. 'Hoe meer mensen actief zijn, hoe beter het is. De gemeenten moeten lokaal door hun inwoners worden aangesproken op misstanden. Afdelingen kunnen daarbij een signaalfunctie hebben, onderzoek verrichten, informatie verstrekken en uiteindelijk veranderingen afdwingen.'

Niet iedereen in Nederland kan deelnemen aan de reguliere arbeidsmarkt. 'Voor deze mensen moeten wij arbeid anders inrichten, ik doel op passend werk in een aangepaste omgeving, onder begeleiding en met een fatsoenlijke beloning. Zo zijn de – oude – sociale werkplaatsen belangrijk voor de deelname van arbeidsgehandicapten. Helaas werpt de Participatiewet een dam op, vindt er geen nieuwe instroom plaats en zitten de sociale werkplaatsen in een sterfhuisconstructie. Wij blijven knokken voor eerlijke banen en eerlijk loon voor iedereen en voor een eerlijke uitkering als je geen betaald werk kunt doen.' Ze heeft goede hoop dat een meerderheid van de Tweede Kamer zich achter haar wetsvoorstel schaart ('alle fracties zijn tegen verdringing'). De al in 2013 op last van de Kamer door staatssecretaris Klijnsma beloofde maatregelen zijn nog steeds niet genomen. Overigens presenteert Sadet Karabulut ook een masterplan tegen armoede en schulden. Daarover elders in deze Tribune meer.

Anton Dautzenberg, Ralf Embrechts en Ron Meyer (vlnr).

RON MEYER EN DE QUIET 500

DE LUIDE STEM VAN DE STILLE ARMOEDE

Met de Quiet 500 baarden ze in 2013 opzien en zetten ze een stevige merknaam neer. Nu is het nieuwe nummer uit en hebben Ralf Embrechts en schrijver Anton Dautzenberg (onder meer *Extra Tijd*, *Wie Zoet Is*) hun activiteiten uitgebreid. Nota bene samen met twee schatrijke Nederlanders uit de Quote 500, die ze juist op de hak namen.

DAT HEBBEN Ralf Embrechts en Anton Dautzenberg in ieder geval voor elkaar: naar de lancering van de nieuwste Quiet 500 is reikhalzend uitgezien. Zowel voor, op als na 17 oktober – niet geheel toevallig ook Wereldarmoededag – was het tweetal

uitgebreid te zien en te horen op tv, radio en in tal van landelijke en regionale kranten. Ergens is al die media-aandacht ook wel logisch. Want de eerste editie van Quiet 500 uit 2013 was een doorslaand succes. De knipoog naar de Quote 500, waarin

zoals bekend de rijkste Nederlanders staan, baarde opzien met een lijst portretten van mensen die in stille ('quiet') armoede leven. Daarnaast werd in het nummer de draak gestoken met de veronderstelde speeltjes en snuisterijen van de rijken, zoals Rolex-

horloges en peperdure sportwagens. Niet om mensen met centen belachelijk te maken, maar – zo redeneren Embrechts en Dautzenberg – om ze aan te sporen om mee te denken over, en bij te dragen aan, een oplossing. En dat is gelukt. Twee schatrijke ondernemers sloten zich aan en ondersteunen nu de initiatieven van het tweetal. Hoe dat gaat? SP-voorzitter Ron Meyer was benieuwd en zocht Embrechts en Dautzenberg op in hun hoofdkwartier in Tilburg.

Eerst is er de herkenning, dan de verbaazing. De herkenning is er als Ron Meyer bij binnenkomst praat over zijn reis vanuit Heerlen. Ralf Embrechts (52) en Anton Dautzenberg (49) wonen al 30 jaar in Tilburg maar komen oorspronkelijk ook uit Heerlen. Dat schept een band. Hoewel het leeftijdsverschil aanzienlijk is, deelt het drietal herinneringen aan nagenoeg dezelfde woonwijken, scholen, trapveldjes en verenigingen. De verbazing treedt in als Ron het nieuwe nummer van Quiet 500 ter hand neemt. De cover van het blad is namelijk van schuurpapier. De glossy die schuurt, luidt de covertekst dan ook. Met daaronder de slogan: 'Wij maken lawaai voor stille armoede.'

Ron: 'Hé, schuurpapier. Dat is apart.' Lachend: 'Het voelt aan als systeemkritiek.'

Ralf, ook lachend: 'Nou, de drukker belde meteen met de mededeling dat hij zo iets nog nooit gedrukt had.'

Ron: 'Laat ik het zo zeggen: ik proef er een slim type van kritiek uit. Geen bozige kritiek of

cynisme, maar veel meer een positieve, slimme strijd.'

Anton: 'Je kunt heel expliciet zijn, maar dat polariseert en versterkt vooroordelen. Dat wilden we met de 'Quiet 500' juist niet. Voorbeeld. Toen ik economie studeerde, liepen veel studenten rond in een strak blauw pak en droegen ze hun haar netjes in de scheiding. Toen liet ik m'n haar groeien. Snap je? Maar wat wij nu doen, is juist het idioom van de rijken overnemen.'

Zo krijgen in de Quiet 500 de bekende strakke advertenties voor het chique mode- en cosmeticamerk Joop! een kwinkslag in de vorm van een net zo glossy prent, onder de noemer: Hoop! En automerk Audi wordt: 'Au, di gaat aan mijn neus voorbij.' Zoals gezegd wilden Embrechts en Dautzenberg de kapitaalkrachtige elite graag bij hun initiatieven betrekken om armoede te bestrijden. Daarom schreven ze in 2013 de happy few uit de Quote 500 een brief, waarin stond dat hun 'creativiteit, doorzettingsvermogen, moed en onafhankelijkheid' welkom zijn in de strijd tegen armoede. Maar hebben armen en die eigenschappen dan niet?

Ralf: 'Natuurlijk wel. Alleen bij armen zit het talent vaak helaas een beetje verstopt, bedekt door de ellendige situatie.'

Ron: 'Bedoelen jullie wat men vroeger vaak zei: als je voor een dubbeltje geboren bent, word je nooit een kwartje?'

Anton: 'Ja, de sociale mobiliteit is zeer gebrekkig in Nederland.'

Ron: 'Er zijn wel degelijk

De Quiet500 is verkrijgbaar op 3000 plekken in het land en via www.quiet500.nl en kost 10 euro. De opbrengst gaat naar onorthodoxe armoedeprojecten van mensen in wijken en buurten.

tijden geweest waarin bijvoorbeeld timmerlui of elektriciens gezien werden als slimme mensen die nobele arbeid verrichten.'

Anton: 'En de LTS als een nobele opleiding werd gezien.'

Ron: 'Juist. En nu wordt dat "laagopgeleid werk" genoemd. Nobel werk, waarmee daadwerkelijk iets gemaakt wordt. Ongelooflijk hoe dat allemaal verschoven is.'

Ralf: 'Ik ken iemand die een prima baan had. Door een scheiding en domme pech staat ze nu wekelijks bij de voedselbank. Ze durft niet eens meer naar de tandarts, uit angst voor de kosten. Een jongen van 22 die ik ken werkte bij de supermarkt en kreeg pas geleden te horen dat hij te oud was en weg moest. Want het hoofdkantoor wil 16-jarigen aannemen. Vreselijk toch? Hoe moet het met die jongen verder?'

Maar wat zegt het dat die jongen dat kennelijk maar accepteert?

Anton: 'In Nederland is geen ideologische honger meer. Heel veel mensen hebben die vrijheid gewoon niet meer, ook om financiële redenen.'

Ron: 'Depolitisering noem ik dat.

Die is midden, eind jaren tachtig begonnen. De Muur was gevallen en...'

Anton: '...dat werkte voor veel mensen als een soort bevrijding. Het ideologische debat wordt niet meer openlijk gevoerd.

De meeste politici gooien er hooguit wat ongenueerde tweetjes uit.'

Ralf: 'Maar weet je wat ik nou zo frappant vind? Op de brief die wij destijds aan de mensen in de Quote 500 stuurden, reageerden er veertig. Ze zeiden: "We doen al wat, we hebben al een fonds voor Afrika", noem maar op. Anderen belden ons op en zeiden: "Wij hebben eerlijk

gezegd ook een hekel aan de Quote 500.” En de importeur van Audi heeft zojuist zes dozen van ons nieuwe nummer besteld! Maar het mooiste is dat twee van hen het lef hadden om zich bij ons aan te sluiten en mee te denken en te werken. Daar is nu de ‘Quiet Community’ uit ontstaan.’

Anton: ‘Hoe die mensen aan zoveel geld zijn gekomen, speelde voor mij hier nu even niet mee. Ik wilde constructief zijn. Omwille van ons doel.’

Op de website quiet.nl is te lezen dat de Quiet Community een ‘marktplaats zonder geld’ is: mensen in een armoedesituatie kunnen een Quiet-pas krijgen. Met deze pas komen ze in aanmerking voor allerlei goederen en diensten. Deze komen van particulieren en van het bedrijfsleven, maar ook van de Quiet-members zelf. Op deze manier werkt iedereen mee aan armoedeverzachting. Ook de arme mensen zelf, aldus de website.

Ralf: ‘Voor de Quiet Community is volop belangstelling uit heel het land. Vanaf begin volgend jaar stellen we het handboek

gratis ter beschikking aan andere steden en regio’s.’

Ron: ‘Wat is volgens jullie eigenlijk belangrijker: armoedeverzachting of zogenaamde *empowerment*, verheffing?’

Ralf: ‘*Empowerment* is veel belangrijker. Toegegeven: dat is een modewoordje. Of er een Nederlands woord voor is?’ Lachend: ‘Nou, in elk geval niet: mensen in hun kracht zetten.’

Ron: ‘Wat dacht je van: zelfbewustzijn? Trots, wellicht? Ik bedoel: stratenmakers, schoonmakers, beveiligers. Ik heb in de vakbond gezien wat zij kunnen bereiken als je ze helpt hun zelfbewustzijn, hun trots terug te pakken.’

Ralf: ‘Mensen in armoede weten: de belastingdienst en de zorgverzekering zijn de échte boeven. Want die komen als eerste. Met hun boeteregelingen en wat al niet meer. Als je je zorgpremie niet meer kunnen betalen, ben je minder verzekerd en krijg je nog een duw de schulden in ook. Je komt er niet meer uit. Heb je schulden? Ga maar naar het loket, als je nog durft. Ziek worden durfde je ook al niet meer. Ik geef lezin-

gen door het hele land en mij wordt vaak gevraagd: Ralf, wat is volgens jou de definitie van armoede? Heb ik een heel simpel antwoord op: een gebrek aan geld en een gebrek aan meedoen. Klaar. Maar belangrijker dan die definitie vind ik het besef dat het iedereen kan overkomen.’

Empowerment, zelfbewustzijn. En lef hebben. Heerlen is niet het enige wat dit drietal verbindt. •

Ron Meijer spreekt maandelijks met schrijvers, sporters, muzikanten of andere bijzondere mensen met een duidelijke opvatting of een indrukweekend initiatief.

tekst Rob Janssen
foto's Nynke Vissia

De huidige hoofdredacteur van de Tribune, Diederik Olders (l), overhandigt Herman een speciaal getekende voorkant van de 'Beekers', gemaakt door de tekenaar van Theo de Buurtconciërge, Wim Stevenhagen.

EEN WARE PIONIER

Voormalig Tribune-hoofdredacteur Herman Beekers is op 14 oktober met pensioen gegaan. Zijn afscheidsreünie was een feest van (h)erkenning.

ER LOPEN NOGAL wat 'oude' bekenden rond in de Moed in Amersfoort. Remi Poppe, Fenna en Cor Vergeer, Jan en Riet de Wit, Bob Ruers, Jean Rouwet, Hans van Hooft sr., Tiny Kox en wie al niet meer. Dat ruim 125 partijgenoten zijn afscheidsreünie bezoeken, zegt iets over de mate waarin de partij schatplichtig is aan Herman Beekers (65). Want welke SP'er heeft hij de afgelopen decennia niet weten te inspireren, te adviseren, op weg te helpen of te begeleiden?

Als actief en talentvol lid van de afdeling Nijmegen werd hij lang geleden naar het SP-hoofdkwartier in Rotterdam gehaald en werd hij drijvende kracht achter veel van wat daar gebeurde. Een kleine greep: chef media en drukwerk, Tribune-hoofdredacteur, vormgever, webmanager en later – in Amersfoort – medewerker van het wetenschappelijk bureau SPark. Jarenlang was hij lid van het partijbestuur en het dagelijks

bestuur. Ook legde hij de grondslag voor de automatisering en digitalisering van de organisatie. Ruim twintig jaar geleden wees hij de partij al op de kansen van het internet, maar aanvankelijk stond hij alleen. Maar hij geloofde erin en schiep www.sp.nl. 'Herman was een ware pionier', zegt Jan Marijnissen, 'die een visie had over hoe we onze standpunten doeltreffend over konden brengen. Want hij heeft een bijzonder gevoel voor taal.'

Die 'taal' beslaat grote bandbreedten. Beekers kan binnen een seconde overschakelen van parlementaire taal naar digi-taal en het dan ineens hebben over 'backwards compatible software' en het 'zippen' of 'rippen' van 'exe-files'. Of zoiets. En altijd is er dan nog die andere taal: die van de ironie. Herman Beekers bezigt de ironie altijd en overal. Scherp, maar nooit kwetsend. Het is meer de kietelende vorm

van ironie die je een spiegel voorhoudt. En je, als het kwartje is gevallen, verder helpt. Ook in zijn afscheidsspeech ontbreekt de ironie niet. 'Ik neem vandaag afscheid van Amersfoort. Maar geef mij maar Rotterdam!' Dat is minder een verwijzing naar zijn woonplaats dan naar de stad vanwaaruit de SP zich mede dankzij hem heeft ontwikkeld van een federatie van lokale afdelingen naar een volwassen, landelijke partij. Het is een verwijzing naar de Vijverhofstraat 65, waar ooit de matrix-printertjes zoemden en de pallets met drukwerk gewoon op de gang stonden. De plek waar het pionierswerk plaatsvond.

En dan lijkt vandaag in de Moed – zo hypermodern, comfortabel en strak – ook dat kwartje gevallen: ploeter, werk en score, maar vergeet nooit waar je vandaan komt. •

tekst Rob Janssen • foto Paul Peters

foto Nynke Vissia

> ONDERTUSSEN IN IJSLAND

De met de SP vergelijkbare IJslandse Links-Groene Beweging van voormalig minister van Financiën Steingrímur Sigfússon (foto), heeft een klinkende overwinning geboekt bij de parlementsverkiezingen afgelopen maand. De partij is van 11 procent van de stemmen en 7 zetels naar 15 procent en 10 zetels gegaan. De Links-Groene Beweging is hiermee de tweede van het land geworden. Premier Sigurður Ingi Jóhannsson is afgetreden nadat zijn Progressieve Partij (een soort D66) maar liefst 11 zetels verloor. Zijn voorganger en partijgenoot Sigmundur David Gunnlaugsson trad in april af, na onthullingen in de Panama Papers over zijn persoonlijk belang in de afhandeling van de IJslandse bankencrisis.

 In de Tribune van oktober 2011 stond een uitgebreid interview met Steingrímur: sp.nl/Zoh

foto archief SP

> TTIP & CETA: DE STRIJD GAAT DOOR

Ruim achtduizend mensen, waaronder honderden leden van de SP en ROOD, hebben in Amsterdam actie gevoerd tegen de neoliberale handelsverdragen TTIP en CETA. SP-fractievoorzitter Emile Roemer: 'Het moet afgelopen zijn met handelsverdragen die onze democratie uithollen en onze sociale rechten onder druk zetten. Het wordt tijd voor eerlijke handel waarin sociale waarden voorop staan.'

Aangepast verdrag

De aanpassingen die de Walen in het CETA-verdrag hebben bedongen, moeten worden voorgelegd aan de nationale parlementen, vindt de SP. Tweede Kamerlid

Jasper van Dijk heeft daarom een debat aangevraagd met minister Ploumen. Van Dijk: 'Het zou bizar zijn als Brussel het aangepaste verdrag nu alsnog door de strot van de bevolking duwt.'

Maximale inspraak

Het zou volgens Van Dijk veel beter zijn om met CETA terug te gaan naar de tekentafel. 'Mocht Europa toch door willen met goedkeuring, dan is een grondig debat over de aanpassingen wel het minste. Met als sluitstuk een referendum, omdat ingrijpende verdragen maximale inspraak vereisen.' Er zijn inmiddels al 190.000 handtekeningen gezet voor een referendum.

foto Suzanne van de Kerk

COLUMN

Dennis de Jong
SP-fractievoorzitter
Europees Parlement

DE EUROPESE COMMISSIE SCHAFFEN WE AF

Ons ontwerpprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2017 bevat een hoofdstuk over Europese samenwerking. Logisch, want Europees en nationaal beleid zijn door en door met elkaar verweven. Het programma is kritisch, net als het programma voor de Europese verkiezingen in 2014 dat was. Ook dat is logisch, want de EU is er sindsdien niet leuker op geworden: nog

meer liberaal beleid en voor het eerst een Europese Commissie die zich 'de meest politieke ooit' noemt.

Hoewel we dus alleen maar doorzetten wat we al jaren uitdragen, merk ik binnen en buiten de SP toch vragen over in het bijzonder ons voorstel om de Europese Commissie in haar huidige vorm af te schaffen. Sommigen vragen zich af of dat allemaal wel kan. Voor grensoverschrijdende onderwerpen, zoals het klimaatbeleid, heb je toch Europese regels nodig? En als de Commissie die niet maakt, wie doet dat dan wel?

Dit soort reacties laat zien hoezeer de Eurocommissarissen onder aanvoering van hun voorzitter, Juncker, erin geslaagd zijn zichzelf te presenteren als 'politiek' en onmisbaar. In werkelijkheid zijn de nationale regeringen en het Europees Parlement ook prima in staat ontwerpwetgeving te schrijven. Daar hebben we geen Juncker of Timmermans voor nodig. Als je van de Europese Commissie een dienende instelling maakt, die er alleen nog is voor de uitvoering van wat landen onderling met elkaar afspreken, komt de nadruk als vanzelf weer meer te liggen bij de nationale politiek. En dat is goed voor de democratie: niet meneer Juncker en zijn club, maar de buurt is voor ons immers de basis.

LINKSVOOR **‘DE WERELD KAN EEN STUK BETER’**

Ernst Vijsma (17) uit Leeuwarden is actief voor ROOD, jong in de SP. Hij zit in de eindexamenklas van het gymnasium en hoopt volgend jaar planologie te gaan studeren in Hamburg. ‘Ik zit nog in de selectieprocedure, dus het is nog niet zeker of dat doorgaat. Maar ik ben in elk geval vast hard aan het oefenen op mijn Duits.’

› **Wanneer werd je lid van ROOD en de SP?**
‘In 2013. Ik had de debatten voor de verkiezingen van 2012 gevolgd en raakte ervan overtuigd dat de wereld een stuk beter kan. Daarna moest ik voor school een maatschappelijke stage lopen en heb ik gevraagd of dat bij de SP kon. Het werd een fantastische ervaring. Ik mocht mee buurten en flyeren en naar een FNV-demonstratie. Er was nog geen aparte ROOD-groep in Leeuwarden en die heb ik inmiddels helpen opzetten. Dat ging niet vanzelf, maar inmiddels zijn we met een superleuke, enthousiaste groep.’

› **Wat zijn je hobby's?**
‘Ik vind het heel leuk om over geschiedenis en politiek te lezen en te praten. Verder is muziek heel belangrijk voor me. Ik houd van heel verschillende stijlen: van ska, reggae en punk tot klassiek, rock en hiphop.’

› **Ga je vaak naar concerten?**
‘Als het even kan wel, ja. Maar ik luister ook graag naar de teksten, vooral als die een politieke insteek hebben. Dan wil ik ook van alles uitzoeken over de achtergronden van die muziek. Ik ben heel geïnteresseerd in

subculturen. Vooral die van de mods in de jaren zestig en zeventig vind ik echt tof.’

› **Wat is je favoriete plek op de wereld?**
‘Op dit moment natuurlijk Hamburg. Vanwege het prachtige uitzicht aan de haven en ook omdat het een heel multiculturele stad is, met een rijke progressieve cultuur.’

› **Waarom planologie?**
‘Ik ben al van jongsaf geïnteresseerd in steden en hoe die functioneren; als kind wilde ik graag architect worden. Planologie is in Duitsland breder opgezet dan in Nederland. Er ligt bijvoorbeeld meer nadruk op milieu en duurzaamheid. Mijn ideaal is een samenleving gebaseerd op respect voor natuur en arbeid.’ ●

‘PATSBOEM, METEEN EEN SANCTIE’

PAUL KIJKT

WIE Paul Ulenbelt (1952), woordvoerder Sociale Zaken namens de SP in de Tweede Kamer

KIJKT *I, Daniel Blake* (regie Ken Loach)

› Wat heb je gezien?

‘De strijd van een zieke timmerman, die niet om kan gaan met computers en internet voor zijn uitkering, en de bijstandsmoeder die hij daardoor tegenkomt. *I, Daniel Blake* laat zien dat geprivatiseerde en gedigitaliseerde sociale zekerheid een probleem wordt voor mensen. Mensen die denken “wat een flauwekul, iedereen kan toch wel met internet omgaan”, moeten echt naar deze film kijken. Zo erg als in deze Britse film is het in Nederland gelukkig niet, maar het verhaal is levensecht.’

› Mensen komen in de problemen door digitalisering?

‘Niet iedereen kan met computers omgaan en dat heeft niets met je capaciteiten te maken. Naar aanleiding van een scène in *I, Daniel Blake* heb ik het hilarische filmpje van Wim Koks eerste kennismaking met een computer opgezocht. De overeenkomsten zijn echt treffend. Alleen laat deze film op dramatische wijze zien wat er kan gebeuren als zo iemand een uitkering nodig heeft. Zelf ken ik het verhaal van een man die door zijn onhandigheid met computers per ongeluk 8 minuten in plaats van 8 uur gewerkte tijd invoerde. Die kreeg, pats-boem, meteen een sanctie omdat de door hem ingevulde gegevens niet overeenkwamen met de gegevens van het uitzendbureau.’

› Dat zou niet gebeurd zijn als niet alles gedigitaliseerd was?

‘Nee, natuurlijk niet. Een beetje mens had meteen gezien dat er iets niet klopt wanneer

iemand 8 minuten werk per dag opgeeft en belt dan even. Dan kan iemand die er zelf niet uitkomt, geholpen worden. Bovendien is het grootste deel van de mensen gewoon eerlijk. Bij een plausibel verhaal hoef je helemaal geen sanctie op te leggen. Zoals de film illustreert, zorgt digitalisering voor een onmenselijke behandeling door uitkeringsorganisaties.’

› In de film lopen de frustraties vervolgens behoorlijk hoog op.

‘Het is ook echt funest om een kille bureaucratie over je heen te krijgen op het moment dat je een helpende hand nodig hebt. En niet alleen voor de uitkeringsgerechtigde. Ik heb genoeg werkcoaches van het UWV gesproken die er radeloos van werden dat hun werk volledig gedigitaliseerd en geanonimiseerd was. Zij waren juist bij het UWV gaan werken om mensen te kunnen helpen. De mogelijkheid van menselijk contact is voor iedereen beter. Ik heb de minister al een aantal keer gevraagd ervoor te zorgen dat

mensen die niet zo goed zijn met computers een gesprek van mens tot mens kunnen krijgen.’

› Hebben die vragen ook effect gehad?

‘Gelukkig wordt inmiddels in Nederland erkend dat de menselijke maat zoek is geraakt door alle bezuinigingen op het UWV. Er is weer geld voor persoonlijke dienstverlening. Om zeker te weten dat misstanden door de digitalisering echt tot het verleden behoren, doet de Rekenkamer nu op voorstel van de SP onderzoek naar de dienstverlening door het UWV. De tijd is gelukkig wel voorbij dat mijn mailbox uitpilde met verhalen à la *Daniel Blake*.’ ●

tekst Jola van Dijk

I, Daniel Blake (winnaar Gouden Palm van het Filmfestival van Cannes 2016) draait vanaf 24 november in de bioscopen. Trailer: sp.nl/ZoB

DOORLOPENDE MACTHIGING BON OM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
land : Nederland incassant ID: NL86ZZZ403462460000
kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP: ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v _____
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank identificatie (BIC)*: _____
plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr.)
handtekening : _____

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen af aan ROOD.

Tribune november 2016

PRIKBORD@SP.NL

of stuur een brief naar
Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort

GLUURVERHOOGING

Als je je vader, moeder of een ander naast familielid in huis neemt, doe je dat in de meeste gevallen uit bittere noodzaak. Omdat de ander hulpbehoevend is. Natuurlijk ook uit naastenliefde. Ik kan echter zeggen dat het niet altijd even prettig is in zo'n situatie. Als extra beloning word je er in vele gevallen bovendien ook nog eens extra voor gestraft. Dan ben je namelijk een zogenaamde scheefwoner en wordt je een extra huurverhoging in rekening gebracht. Inkomensafhankelijke huurverhoging. Ook wel gluurverhoging genoemd. In mijn geval kan ik u vertellen dat in 4 jaar tijd, vanaf het jaar 2013, mijn huur met € 96.59 per maand is gestegen. (Ik woon al meer dan 56 jaar in mijn huurwoning en heb deze woning aan huur al menig keer

terugbetaald. Eigenlijk vind ik dat ik deze woning daarom voor een schappelijke prijs zou moeten kunnen kopen. Maar in elk geval zou de regering hiermee rekening moeten houden.) Ik vind het buiten alle proporties dat dit kabinet van VVD en PvdA met medewerking van D66, CU en SGP ervoor gezorgd heeft dat belastinggegevens van huurders doorgesluisd worden naar woningcorporaties. Volgens mij is dit nog nooit elders in de hele wereld ooit voorgekomen, ook is het volgens mij wettelijk niet toegestaan. Ik vind dat politici die hieraan hebben meegewerkt, gedwongen zouden moeten worden, hun belastinggegevens openbaar te maken, dan weten ze misschien hoe dat voelt en welke consequenties het kan hebben. Verder moet er definitief een eind komen aan de graai-cultuur bij woningcorporaties, ik vind dit niets anders dan stelen van de huurders.
Gildo Bellussi, Heerlen

KWAKZALVERIJ

Al vele jaren zijn wij, mijn man en ik, ondanks onze leeftijd van 81 jaar actieve leden van de SP en we staan achter de idealen. Nu las ik in de vorige Tribune dat

SP-Tweede Kamerlid Henk van Gerven een prijs heeft gekregen van de Vereniging tegen de Kwakzalverij. Graag zou ik willen weten wat onze SP nu wel of geen kwakzalverij vindt.

Corrie en Pieter van der Zee, Ruinen

Over reguliere en alternatieve medicijnen en ook homeopathische medicijnen hebben wij als politieke partij geen oordeel. Dat is aan de wetenschap en de artsen om dit met patiënten vast te stellen. De werking van zowel alternatief als regulier dient te worden aangetoond. Als de werkzaamheid en het nut is aangetoond hoort het thuis in het verzekerde pakket. En voor alle duidelijkheid, wij pakken dus ook de reguliere farmaceutische industrie aan als dat nodig is. Henk van Gerven heeft vele Kamervragen gesteld die laten zien dat de SP erop tegen is als er misbruik wordt gemaakt van de ellende van mensen – of dat nou door alternatieve genezers is of door de industrie met onbewezen claims. (red.)

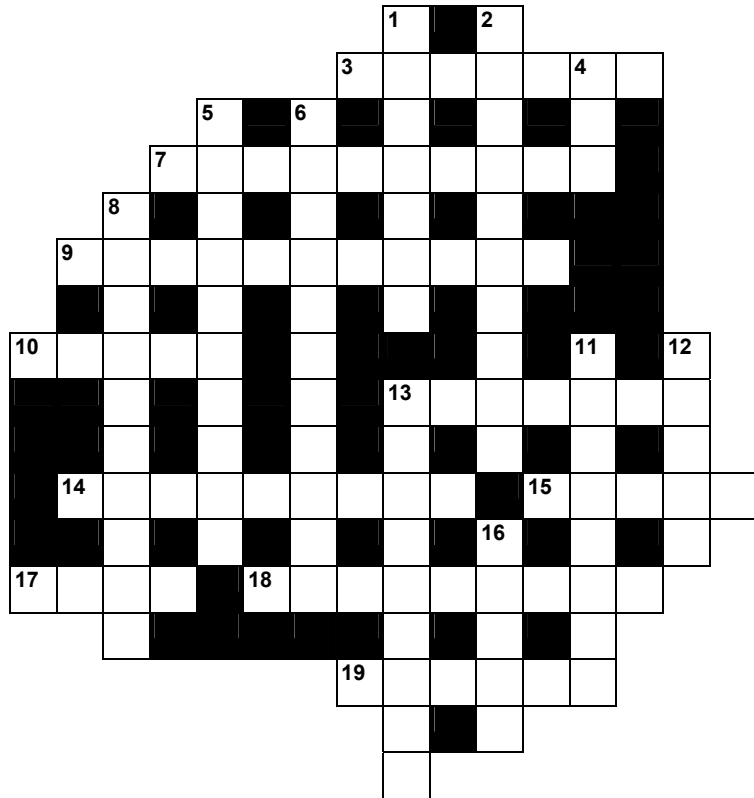
CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 3 Diagram heeft zo haar pieken en dalen. (7)
- 7 Terreurdaad van de belastingdienst. (10)
- 9 Beperkt denkbeeld over bijna-doodervaring. (11)
- 10 Ontnemen u het zicht op het bos. (5)
- 13 (geen) Speeltuig voor schaatsers. (7)
- 14 Uurwerk verplicht u binnen te blijven. (9)
- 15 De inktachtige kleur van gif? (5)
- 17 Woonplaats van een geest? (4)
- 18 Een echte kletsmaajor, die eend. (9)
- 19 Attitude van een pinnig huisdier. (6)

Verticaal

- 1 Met een aards soort degelijkheid. (7)
- 2 Waterkering maakt er een eind aan. (10)
- 4 Zeer betreurenswaardig. (3)
- 5 Zo lopen de zusters door de zuilengalerij. (10)
- 6 Zelfs al het haar inpikken. (11)
- 8 Lichtgewicht raket. (10)
- 11 (niet bepaald) Gereedschap voor de allerkleinsten. (8)
- 12 Baai van beginnende kaalheid. (5)
- 13 Vader van formaat. (9)
- 16 Dat is je verdiende loon! (Maar je krijgt het niet.) (5)

MENGLETERS

Plaats de in het bovenste deel van het diagram staande, door elkaar gehusselde letters zó in het onderste deel dat een citaat ontstaat, toegeschreven aan Joop den Uyl. De gegeven letters 'vallen' steeds recht naar beneden (in dezelfde kolom). Ook ieder leesteken dient u in een apart vakje te plaatsen. Woorden lopen niet door op de volgende regel. Een aantal hulpletters is reeds geplaatst.

		s		g	o	o	n			
	e	n		s	i	e	l		e	r
e	e	l		e	l	e	b		i	e
P	i	t	p	p	p	e	k	.	t	n
h	o	k	i	t	r	e	d	e	e	s
							l			
				p						
										e
		s								

OPLOSSINGEN OKTOBER

CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 4) Hooggeboren 6) Stormloop 10) Lotgevallen 11)
- Openingszet 14) Eens 15) Aula
- 16) Verkenner 18) Brons 19) Fluisterbootje.

Verticaal

- 1) Contactloos betalen 2) Droog 3) Ons 5)
- Balvaardig 7) Klapvee 8) Een hele kluit
- 9) Gewas 12) Gepeperd 13) Telfout 15) Asblond
- 17) Nerts.

CITATENRAADSEL

Subatomair Deeltje

De winnaar van oktober is Jan Boonstra uit Amsterdam.

Stuur uw oplossing van een puzzel naar keuze vóór 30 november 2016 naar de puzzelredactie van de Tribune; Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl Vergeet u niet uw naam en adres te vermelden? Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIERGE

IK WIST NIET DAT MIJ OOK EEN KIES BEWUST VINKJE HADDE...

JAMMER DAT HET GAAT VERDWINNEN ZO VLAK VOOR DE VERKIEZINGEN...

IK HAD ZO GRAAG BEWUST GEKOZEN...

KIES BEWUST BUURT HUIS

O, MAAR DAT KAN NOG, ER KOMT WAARSCHIJNLIJK EEN KLEURCODE VOOR IN DE PLAATS...

WEDDEN DAT ROOD VOOR SLECHT EN ONGEWENST STAAT... DAT KAN GEEN TOEVAL ZIJN ZO VLAK VOOR DE VERKIEZINGEN...

EEN WANHOPIGE POGING VAN BE-PAALDE PARTIJEN HET ZETELVERLIES TE BEPERKEN...

...IK KIES OOK BEWUST... NADAT PENSIOENFONDSEN MET HUN 6% RENDEMENT VANWEGE EEN FICTIEVE REKENRENTE VAN BIJNA NUL ONVOLDOENDE DEKKINGSGRAAD HEBBEN EN DAAROM MIJN PENSIOEN GAAN KORTEN...

BOEIEND

...EN MIJN SPAARGELD DAT IK VOOR DIT SOORT GEVALLEN HEB, WORDT BELAST MET 30% OVER EEN FICTIEF RENDEMENT VAN 4%, TERWIJL DE SPAARRENTE BIJNA NUL IS...

PF

DAN WEET IK HET WEL, ALLE MOGELIJKHEDEN AFGEVINKT, MIJN LEVEN IS VOLTOOID...

IK KIES BEWUST VOOR EEN ZELFGEKOZEN DOOD...

DAT IS ZWART IN DE NIEUWE KLEURCODE...

IK KAN NIET WACHTEN OP DE VERRUIMING VAN DE WET...

NEE! DOE DAT TOCH NIET... UIT ONDERZOEK IS GEBLEKEN DAT MENSEN MET EEN VOLTOOID LEVEN VAKER OP EEN OPPOSITIEPARTIJ STEMMIEN...

?

DE VERRUIMING VAN DE ZELFGEKOZEN DOOD IS EEN WANHOPIGE POGING VAN BEPAALDE PARTIJEN OM HET ZETELVERLIES TE BEPERKEN...

ZO VLAK VOOR DE VERKIEZINGEN...

ACH! NEE, ECHT? WAT GEMEEN...

TOCH NOG MAAR EVEN WACHTEN, VAN...

IK KEN DAT ONDERZOEK NIET, WAAR HEB JE DAT VANDAAN?

VAN DE SOCIAL MEDIA...

O, HET IS DUS NIET WAAR...

IEDEREEN KAN ZIJN EIGEN COMPLIT BEGINNEN

TEGENWOORDIG

MAAR WAAROM?

STEL JE VOOR DAT AL DIE OUDEREN ZO MAAR MASSAAL ZELF VOOR DE DOOD GAAN KIEZEN... DENK AAN DE ENORME WERKLOOSHEID ONDER ZORGEN ZIEKENHUISPERSONEEL, AL DIE MENSEN DIE IN DE BIJSTAND TERECHT KOMEN...

...OP WIE MOET ER DAN WORDEN BEZUINIGD OM DAT TE BETALEN ALS DE OUDEREN ER NIET MEER ZIJN?

OP ONS!

REED JE ZELF, REED DE OUDEREN...